

AKSELI

PERUSTURVAKUNTAYHTYMÄ

Masku • Mynämäki • Nousiainen

Perusturvakuntayhtymä Akselin talousarvio vuodelle 2022

Sisällysluettelo

1 TALOUSARVION ESIPUHE	3
2 YLEISPERUSTELUT	4
2.1 Toimintaympäristön kuvaus	4
2.2 Talous ja henkilöstö	7
2.3 Kuntayhtymän strategia	9
3 KÄYTTÖTALOUS	12
3.1 Kuntayhtymän hallinto	12
Tavoitteet	14
3.1.1 Hallintopalvelut	15
Toiminta-ajatus	15
Toimintaympäristö ja sen muutokset	15
3.1.2 Kehittäminen	16
Toiminta-ajatus	16
Toimintaympäristö ja sen muutokset	17
3.2 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	18
3.2.1 Perhepalvelut	20
Toiminta-ajatus	20
Tavoitteet	20
Toimintaympäristö ja sen muutokset	22
3.2.2 Lapsiperheiden sosiaalipalvelut	22
Toiminta-ajatus	22
Tavoitteet	23
Toimintaympäristö ja sen muutokset	25
3.3 Työikäisten palvelualue	26
3.3.1 Avohoitopalvelut	29
Toiminta-ajatus	29
Tavoitteet	29
Toimintaympäristö ja sen muutokset	31
3.3.2 Akuutti vuodeosasto	32
Toiminta-ajatus	32
Tavoitteet	33
Toimintaympäristö ja sen muutokset	34
3.3.3 Aikuissosiaaliryöön palvelut	34
Toiminta-ajatus	34
Tavoitteet	35
Toimintaympäristö ja sen muutokset	36
3.4 Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut	37
3.4.1 Kotona asumista tukevat palvelut	38
Toiminta-ajatus	38
Tavoitteet	39
Toimintaympäristö ja sen muutokset	40
3.4.2 Asumispalvelut	41
Toiminta-ajatus	41
Tavoitteet	41
Toimintaympäristö ja sen muutokset	42
3.4.3 Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto	43
Toiminta-ajatus	43
Tavoitteet	44
Toimintaympäristö ja sen muutokset	44
4 TULOSLASKELMA	46
5 INVESTOINNIT	47
6 RAHOITUSOSA	49
7 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO	50
8 LIITTEET	51
9 TALOUSARVIO 2022 TAULUKKOLIITE	54

1 TALOUSARVION ESIPUHE

Perusturvakuntayhtymä Akseli on laatimassa ja hyväksymässä vuodelle 2022 kahdettatoista ja samalla viimeistä talousarvioehdotusta. Talousarvion laadinta tehdään odottavissa tunnelmissa; odotetaan, että päästään koronaepidemian aiheuttamasta tilanteesta mahdollisimman nopeasti jatkamaan toimintoja ja palveluiden kehittämistä. Samanaikaisesti odotetaan siirtymistä Hyvinvointialueelle. Vuoden 2023 alusta lukien siirtyy sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu hyvinvointialueille. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon annettu laki (616/2021) on tullut voimaan 1.7.2021. Uudistuksen voimaantulon jälkeen linjataan alueen sosiaali- ja terveydenhuollon tavoitteista ja toimintatavoista hyvinvointialueen palvelustrategiassa. Näin ollen kuntayhtymän strategian ja palvelutasosuunnitelman päivitystä esitetään koskemaan vuotta 2022.

Odottamaan ei kuntayhtymässä ole kuitenkaan jääty eikä myöskään vuonna 2022 jäädä, vaan keväällä päätetty ja syksystä aloittanut kuntayhtymän organisaatio jatkaa uudella rakenteella; yhtymävaltuusto käyttää ylintä päätösvaltaa ja omistajaohjauksen neuvottelutoimikunta tukee talouden ja toiminnan suunnittelua. Yhtymähallituksen uuden toimikauden jäsenille tulevana vuonna päätöksenteon näkökulmasta töitä riittää.

Tärkeään rooliin on kuluvan vuoden aikana noussut henkilöstön saatavuus ja tämän vuoden puolella osaajapula on laajentunut useampaan ammattiryhmään. Kuntayhtymässä tähän vajeeseen on vastattu kehittämällä sekä tehostamalla vakituisten että sijaisten rekrytointiin liittyviä malleja. Henkilöstön hyvinvointiin on haluttu myös panostaa mm. henkilöstön hyvinvoinnin etuja laajentamalla. Kuntayhtymässä syksyllä 2021 alkaneen Lupa onnistua-hankkeen myötä henkilöstön osallistamista työn kehittämiseen jatketaan vuonna 2022.

Talousarvioehdotuksen kasvuprosentti on vuodelle 2022 yhteensä 5,6 % (alkuperäiseen vuoden 2021 talousarvioon verrattuna). Tämä on realistiselle pohjalle laadittu talousarvioehdotus, kun vuoden 2020 tilinpäätökseen nähden nousu on 3,7% ja vuoden 2021 muutettuun talousarvioon 1,3%

Haasteen talouden kasvun pysäyttämiseksi tuo lainsäädännön muutokset, joista mm. asiakasmaksulain uudistuksen myötä jää kuntayhtymään saatujen tulojen määrä vähäisemmäksi. Vanhuspalvelulain tuoma hoitajamitoituksen muutokseen vastaaminen edellyttää neljän henkilöresurssin lisäämistä asumispalveluihin. Lisäksi jälkihuollon laajennus tuo kustannuspaineita lastensuojeluun. Edellä mainittuihin uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan jäsenkunnille 100% rahoitus valtiotuksina. Talousarviossa ei ole varauduttu vuodelle 2022 koronasta aiheutuviin kustannuksiin (mm jäljitys, testaus, rokotus ja hoitotyön osalta). Vuonna 2021 on koronakustannuksiin tulossa kunnille ylimääräistä valtionosuutta, mutta vuodelle 2022 ei tätä vielä ole tiedossa.

Paljon uutta ja uudistusta on viimeiseen toimintavuoteen tulossa, joten voimia, iloa ja rohkeutta henkilöstölle ja päättäjille tärkeään työhön.

Nousiaisissa 14.10.2021

Marika Tuimala

Kuntayhtymän johtaja

2 YLEISPERUSTELUT

2.1 Toimintaympäristön kuvaus

Väestö, ikärakenne, työllisyys, pienituloisuus ja sairastavuus kuntayhtymän alueella

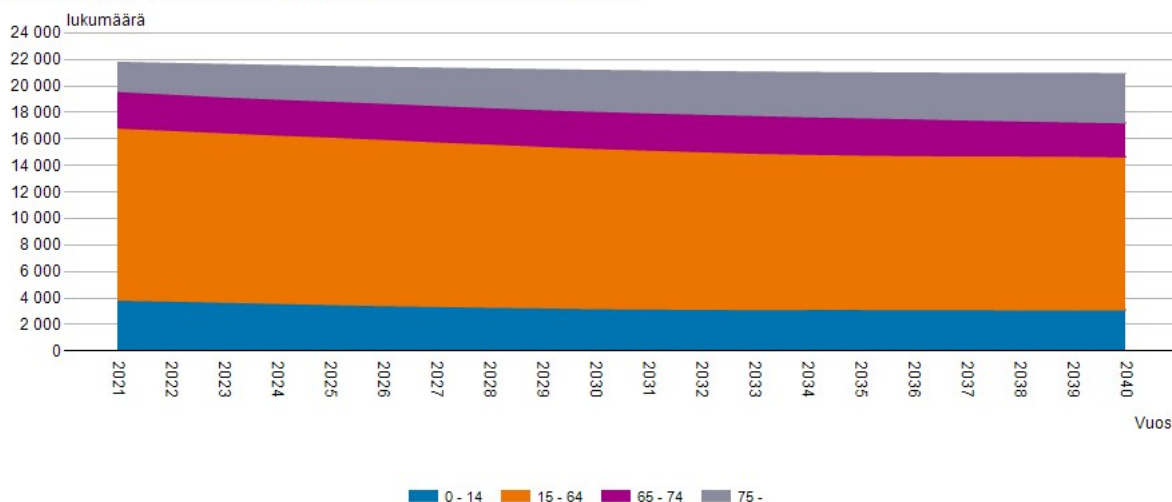
Perusturvakuntayhtymä Akselin toiminta-alueen muodostavat Masku, Mynämäki ja Nousiainen. Tilastokeskuksen viimeisemmin tilaston mukaan alueen väestömäärä oli 21 881.

Yli 65-vuotiaiden ikäluokka kasvaa kaikissa Akselin jäsenkunnissa.

Seuraavissa kuvioissa on kuvattu Akselin alueen väestönkehitystä vuosina 2019–2040 sekä yli 75-vuotiaiden määrän kehitystä jäsenkunnissa.

Ennuste ikäryhmien muutoksesta vuosina 2021–2040.

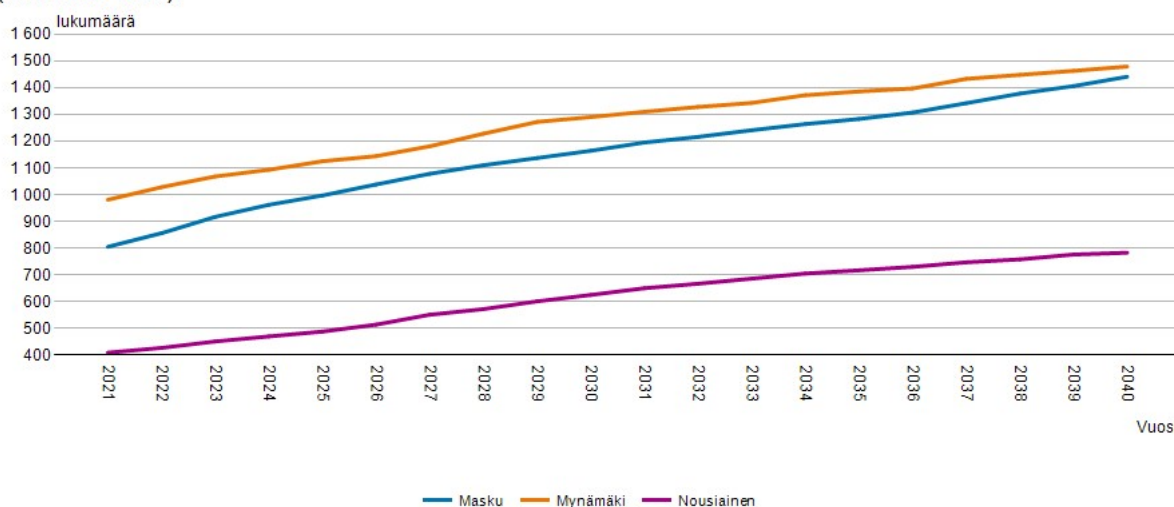
Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Ikä ja Vuosi. Akselin alue (Masku, Mynämäki, Nousiainen), Yhteensä, Väestö 31.12. (ennuste 2021).

Lähde: Väestöennuste, Tilastokeskus

Yli 75-vuotiaiden määrä vuosina 2021-2040.

Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Alue ja Vuosi. Yhteensä, 75 -, Väestö 31.12. (ennuste 2021).

Lähde: Väestöennuste, Tilastokeskus

Eläköitymisen myötä myös työnantajan järjestämät työterveyspalvelut loppuvat. Tämä merkitsee palvelutarpeen lisääntymistä julkisessa terveydenhuollossa. Kuntayhtymän kaikissa jäsenkunnissa on varauduttava väestön vanhenemisesta johtuvaan palvelutarpeen kasvuun.

Palvelutarpeeseen vaikuttavat alueen ikärakenteen lisäksi työttömyys ja pienituloisuus. Pitkäaikaistyöttömyys ja koulutuksen ulkopuolelle jääminen on usein yhteydessä huono-osaisuuteen.

Työttömien määrä nousi kaikissa jäsenkunnissa vuonna 2020. Heinäkuussa 2021 työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Maskussa 7,0%, Mynämäessä 8,7% ja Nousiaisissa 6,6%. Koulutuksen ulkopuolelle jääneitä 17-24 -vuotiaita oli vuonna 2019 Maskussa 3,4%, Mynämäessä 7,2% ja Nousiaisissa 5,1% (tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi).

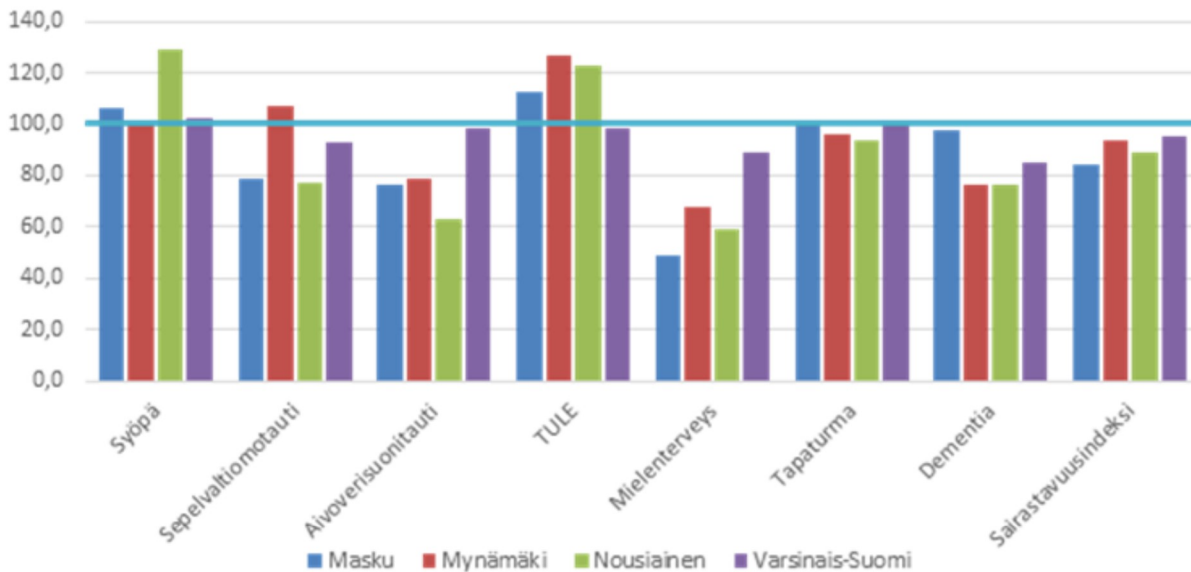
Kansainvälisesti käytetty tapa mitata pienituloisuutta perustuu mittariin, jolla osoitetaan suhteellisesti se osa väestöstä, jonka käytettävissä olevat tulot jäävät alle pienituloisuuden rajan. Vuonna 2019 kuntien yleinen pienituloisuusaste oli Maskussa 5,7, Mynämäellä 10,4 ja Nousiaisissa 7,2.

Ikärakenteen ja työvoiman lisäksi Akselin toiminta-alueella tulee tarkastella väestön sairastavuuden näkökulmasta. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen laatiman sairastavuusindeksin mukaan Akselin alueen kuntien asukkaiden sairastavuudessa on eroja. Korkea indeksi kuvaa sairastavuustaakkaa ja sen aiheuttamaa palvelujen tarvetta.

Maan yleisen sairastavuusindeksin keskiarvo on sata (100). Akselin alueen kunnista Mynämäki on lähimpänä keskiarvoa (93,4). Nousiaisten indeksiluku on 89,1 ja Maskun 84,2. Tuki- ja liikuntaelinsairauksien indeksissä kaikki kolme kuntaa ylittävät maan keskiarvon (Masku 122, Nousiainen 122 ja Mynämäki 126). Myös kansantauti sepelvaltimotautin indeksiluku ylittää Mynämäessä maan keskiarvon ollen 107. Syöpäindeksissä sairastavin kunta on Nousiainen (129,4).

Seuraavassa kuviossa on kuvattu THL:n ikävakioitu sairastavuusindeksi sekä sairausryhmäkohtaiset indeksit Akselin alueen kunnissa sekä Varsinais-Suomessa. Vakioinnilla kunnan ikärakenteen vaikutus indeksilukuun voidaan poistaa, mikä mahdollistaa alueittaisen vertailun alueiden välisistä ikärakenteen eroista huolimatta.

Ikävakioitu sairastavuusindeksi ja sairausryhmäkohtaiset indeksit 2014-2016
Lähde: THL

Lainsäädäntömuutokset, jotka vaikuttavat palveluiden järjestämiseen

Hyvinvointialueelle siirtyminen 1.1.2023

Hallituksen esitys koskien hyvinvointialueiden perustamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamista, on hyväksytty eduskunnassa 23.6.2021. Ehdotuksen mukaiset hyvinvointialueet perustetaan mahdollisimman pian lakien hyväksymisen ja vahvistamisen jälkeen. Lait tulevat voimaan porrastetusti, osa 1. heinäkuuta 2021 ja viimeiset vuoden 2023 alusta. Suomeen muodostetaan 21 hyvinvointialuetta, joille siirtyvät kuntien ja kuntayhtymien vastuulla nykyisin olevat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät.

Sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien toiminta siirtyy hyvinvointialueille. Samoin opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelut siirtyvät hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä vastaavat hyvinvointialueet ja kunnat yhdessä. Ympäristöterveydenhuollon järjestäminen jää kunnille mutta tietyin ehdoin kunnat ja hyvinvointialue voivat sopia ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoidon jatkamisesta osana sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja.

Varsinainen toimeenpano aloitetaan lakien voimaantulon jälkeen. Toimeenpanon keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että muodostuvien hyvinvointialueiden kaikki keskeiset toiminnot ja palvelut toimivat asiakkaiden ja henkilöstön kannalta häiriöttä uudistuksen tullessa voimaan. 1.1.2023

Hyvinvointialueen kunnat, perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon yhteistoiminta-alueet, sairaanhoitopiirit, erityishuoltopiirit ja alueen pelastustoimet sopivat väliaikaisen valmistelutoimielimen kokoonpanosta ja siitä, mikä viranomainen asettaa valmistelutoimielimen. Toimielimen johtama valmistelutoiminta rahoitetaan valtion rahoituksella ja sen tehtävistä säädetään lailla.

Väliaikainen valmistelutoimielin johtaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelua ja käyttää sitä koskevaa päätösvaltaa sekä vastaa tehtäviinsä liittyvästä puhevallan käyttämisestä aluevaltuuston toimikauden alkuun asti. Väliaikainen toimielin valmistelee asioita valtuuston ratkaistavaksi ja se voi tehdä sopimuksia sekä palkata henkilöstöä määräajaksi, korkeintaan 31.12.2023 saakka.

Väliaikainen toimielin nimetään sopimuksen mukaisesti mahdollisimman pian lain voimaantulon jälkeen, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri nimeää alueelleen väliaikaisentoimielimen 17.8.2021 pidettävässä kokouksessaan. Väliaikaisen toimielimen jäsenten tulee olla virkasuhteessa osapuoliin.

Kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen henkilöstö siirtyy tehtäviensä mukana kokonaisuudessaan hyvinvointialueiden palvelukseen. Lisäksi kuntien opetustoimesta hyvinvointialueen palvelukseen siirtyvät opiskeluhuollon kuraattorit ja psykologit. Kuntien yhteisten tukipalvelujen työntekijä siirtyy hyvinvointialueen palvelukseen, jos henkilön nykytehtävistä vähintään puolet kohdistuu kunnan sosiaali- tai terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluihin.

Henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen periaatteen mukaisesti ns. vanhoina työntekijöinä ja säilyttää siirtymähetkellä voimassa olevat työ- tai virkasuhteeseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.

Uudistuksen edellyttämät järjestelyt valmistellaan vuosina 2021 ja 2022 yhteistoiminnassa hyvinvointialueiden, kuntien ja kuntien henkilöstön edustajien kanssa. Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa annettua lakia laajennettaisiin koskemaan myös hyvinvointialuetta. Myös muun kunnallisen palvelussuhdelainsäädännön soveltamisalaa laajennetaan koskemaan hyvinvointialueen henkilöstöä, eikä henkilöstön asema tältä osin muutu.

Vanhuspalvelulain mukainen hoitajamitoitus

1.10.2020 voimaan astunut vanhuspalvelulain muutos toi lakisääteiset hoitajamitoitukset ympärivuorokautiseen hoitoon. 1.10.2020 hoitajamitoitus oli 0,5, 1.1.2021 alkaen 0,55, 1.1.2022 mitoituksen tulee olla 0,6 ja 1.4.2023 alkaen 0,7. Mitoitus koskee välitöntä asiakastyötä. Kuntayhtymässä tehtiin välillisen työn selvitys syksyllä 2020 ja THL teki keväällä mitoitusselvityksen. Molemmista selvityksissä käy ilmi, että kuntayhtymän yksiköihin tarvitaan henkilöstölisäystä 0,6 mitoituksen saavuttamiseksi. Laskelmien mukaan lisähenkilöstöä tarvittaisiin vähimmillään 3-4 uutta lähihoitajaa/hoiva-avustajaa 1.1.2022 alkaen.

Asiakasmaksulain muutos 1.7.2021 (osa muutoksista voimaan 1.1.2022)

Asiakasmaksulain muutos merkitsee muutoksia nykyisiin maksuihin, maksutaulukoihin ja maksujen määräytymiseen. Alustavan arvion mukaan asiakasmaksujen muutos tulee alentamaan erityisesti asumispalveluiden maksutuottoja ja terveystalveuiden maksutuottoja mm. hoitavastaanottojen tultua maksuttomiksi ja suun terveydenhuollon maksujen siirtyessä maksukattoon 1.1.2022. Tulojen vähennys koko kuntayhtymän tasolla on arvioitu olevan 450 000 euroa.

Lastensuojelun jälkihuollon laajennus

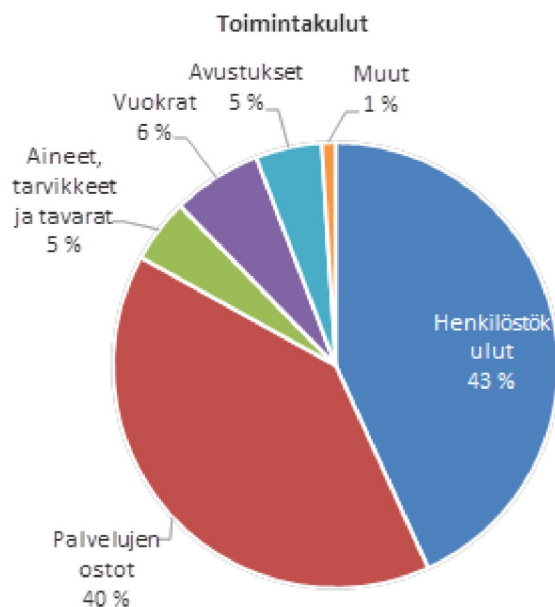
Lastensuojelun jälkihoidon yläikärajan on korotettu 21 vuodesta 25 ikävuoteen. Uudistuksella pyritään vavhistamaan kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten oikeutta hyvään kohteluun, huolenpitoon ja valvontaan. Laajennus aiheuttaa arviolta kuntayhtymälle jälkihuollon kustannusten lisääntymistä noin 30%.

2.2 Talous ja henkilöstö

Perusturvakuntayhtymä Akselin talousarvion mukaiset ulkoiset toimintakulut vuonna 2022 ovat yhteensä 52,0 miljoonaa euroa, mikä on 2,4 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa. Toimintatuotot ovat 6,4 miljoonaa euroa, ja jäsenkuntien maksuosuus yhteensä 45,8 miljoonaa euroa.

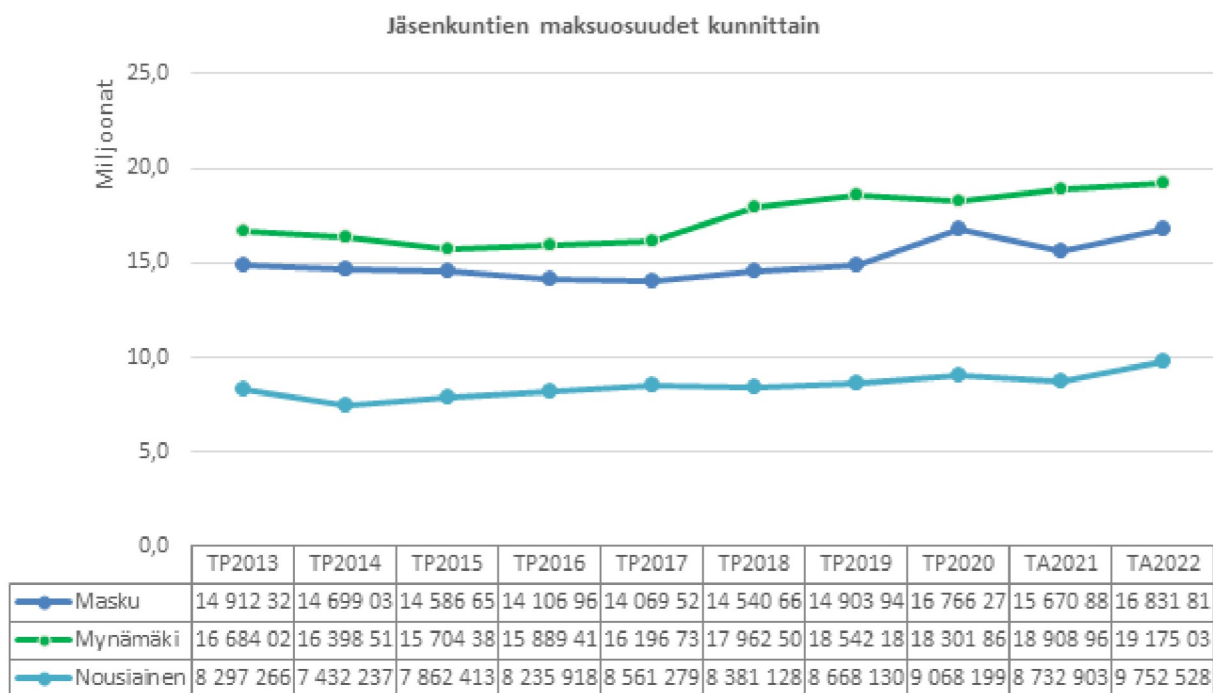
Toimintakuluista 43 % eli 22,0 miljoonaa euroa on henkilöstökuluja. Talousarvion henkilöstökulut nousevat vuodesta 2021 yhteensä 0,9 miljoonaa.

Palvelujen ostot ovat 23,5 miljoonaa euroa, eli 40 % kaikista ulkoisista toimintamenoista.

Jäsenkunnista Maskun talousarvion mukainen maksuosuus nousee vuonna 2022 7,4 % (1.160.931 euroa). Mynämäen kunnan maksuosuus nousee talousarviovuonna 1,4 % (266.070 euroa). Nousiainen kunnan maksuosuuden arvioidaan nousevan 11,7 % (1.019.626 euroa) verrattuna vuoden 2021 talousarvioon nähden.

Alla olevassa kuviossa on kuvattu jäsenkuntien maksuosuuksien kehitystä kuntayhtymän alusta lukien.

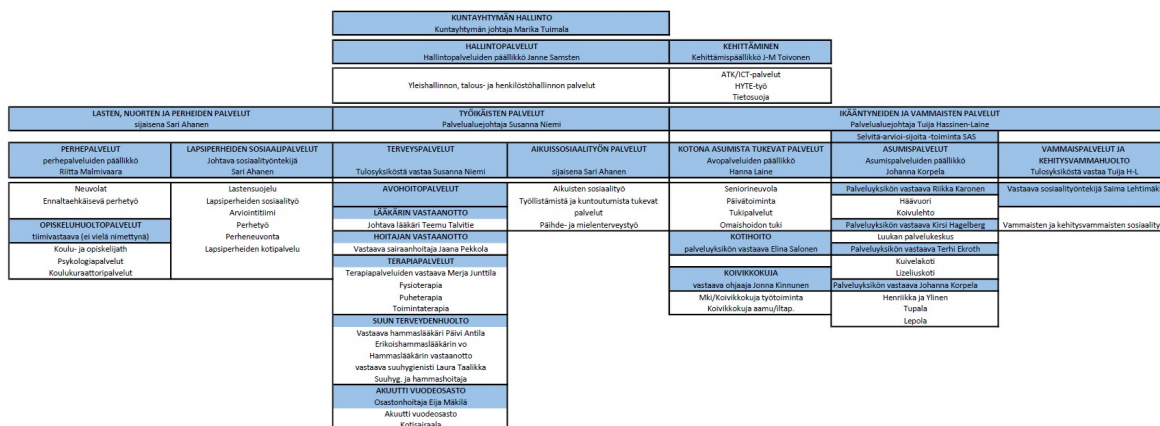

Henkilöstökustannukset

Henkilöstökulut	TA 2021	TA 2022	Muutos €	Muutos %
Palkat ja palkkiot	-17 156 682	-17 696 614	539 932	3,15 %
Vakituiset	-15 251 292	-15 734 175	482 883	3,17 %
Sijaiset	-488 132	-608 659	120 527	24,69 %
Muut palkat ja palkkiot	-1 755 160	-1 703 779	-51 381	-2,93 %
Korvaukset	346 002	349 999	-3 997	1,16 %
Sivukulut	-3 924 673	-4 286 483	361 810	9,22 %
Eläkekulut	-3 247 415	-3 565 220	317 805	9,79 %
Muut sivukulut	-677 258	-721 263	44 005	6,50 %
Yhteensä	-21 080 355	-21 983 097	902 742	4,28 %

Työ- ja virkaehtosopimuksiin on talousarviossa varattu 1,0% kasvua palkkoihin.

Perusturvakuntayhtymä Akselin organisaatiokaavio 2021

2.3 Kuntayhtymän strategia

Perusturvakuntayhtymä Akselin strategia on voimassa vuoden 2021 loppuun. Kuntayhtymän palveluiden siirtyessä Hyvinvointialueen hoidettavaksi ei ole tarpeen laatia kuntayhtymälle uutta strategiaa, vaan jatkaa vuoden 2022 osalta voimassa olevaa strategiaa siten, että kuntayhtymän toimintojen siirtyminen Hyvinvointialueelle on toiminnan ja talouden kannalta kestävää sekä asiakkaiden palveluiden että henkilöstön näkökulmasta.

Toiminta-ajatus ja visio

Perusturvakuntayhtymä Akselin toiminta-ajatuksena on tuottaa yhteistoiminta-alueella laadukkaat, kustannustehokkaat ja asukkaiden saatavilla olevat sosiaali- ja terveyspalvelut.

Visio on 'Lähellä hyvinvointiasi kilpailukyisenä'.

Perusturvakuntayhtymä Akselin vision taustalla on ajatus tuottaa palveluita jäsenkunnilleen uudistamalla edelleen toimintamalleja ja rakenteita. Perusturvakuntayhtymä Aksele on arvostettu edelläkävijä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäjänä ja kehittäjänä. Innovatiivinen henkilökunta kehittää jatkuvasti kuntien ja kuntalaisten tarpeista lähteviä palveluita. Kustannustehokkaiden palvelujen edellytyksenä ovat toiminnan mahdollistavat rakenteet ja toimintakäytännöt.

Arvot

Arvot ohjaavat asiakkaiden kohtaamista, toimintaan liittyvien tavoitteiden asettamista, toiminnan arviointia sekä arjen työtä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Asiakaslähtöisyys

Asiakaslähtöisyydellä tarkoitamme asiakkaan tarpeiden ja tavoitteiden arvostamista kaikessa toiminnassa. Se merkitsee asiakkaiden antamien tietojen sekä heiltä saadun palautteen huomioon ottamista palvelujen ja muun toiminnan kehittämisessä. Asiakkaiden yksityisyyttä ja itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan ja heitä palvellaan ystävällisesti.

Ammatillisuus

Perusturvakuntayhtymä Akselissa on tietävä, taitava ja osaava henkilöstö. Kuntayhtymässä noudatetaan hyväksyttyjä toimintamalleja, toimitaan taloudellisesti, kehitetään ammattitaitoa ja osaamista.

Avoimuus

Toimintamme on avointa ja pohjautuu yhteisesti sovittuihin päämääriin ja toimintatapoihin.

Päätöksenteko on yhteistoiminnallista ja läpinäkyvää. Palvelutasosuunnitelma ja talousarvio ovat tapa viestiä toiminnan läpinäkyvyydestä. Viestinnässä hyödynnetään uusia keinoja.

Suvaitsevaisuus, inhimillisyys ja tasa-arvo

Suvaitsevaisuudella ja tasa-arvolla tarkoitetaan toisten ajatusten arvostamista, eri mielipiteiden yhtäläistä kuuntelua, ihmisten tasa-arvoa ja oikeudenmukaista kohtelua, sukupuolten välisen tasa-arvon edistämistä sekä erilaisuuden ymmärtämistä niin yksilö- kuin ryhmätasolla.

Luovuus ja innovatiivisuus

Luovuudella ja innovatiivisuudella tarkoitamme uusien asioiden ja ideoiden tuottamista ja käyttöönottoa, jatkuvaa monipuolista kokeilu-, tutkimus- ja kehitystoimintaa sekä nopeaa omaksumista ja oppimista.

Tuloksellisuus ja vaikuttavuus

Tuloksellisuudella ja vaikuttavuudella tarkoitamme toiminnan tuottavuutta, taloudellisuutta ja vaikuttavuutta. Tuloksellisella toiminnalla saavutetaan haluttuja vaikutuksia. Tuloksellisuus tarkoittaa onnistumista asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa eri tasoilla. Palvelut ja muu toiminta on tehokkaasti ja taloudellisesti järjestetty.

Tuloksellisuuteen ja tehokkaaseen palveluiden tuotantoon vaikuttavat olennaisesti turvalliset, terveelliset ja tarkoitukseen sopivat tilat. Erityisesti työtilojen sisäympäristön, kuten sisäilman on todettu vaikuttavan työntekijöiden työtyytyväisyyteen ja tuottavuuteen. Lisäksi toimitilojen oikea mitoitus vaikuttaa työn organisointiin ja tätä kautta toiminnan taloudellisuuteen.

Strategiset tavoitteet

Strategisten tavoitteiden luominen on yksi strategiaprosessin tärkeimmistä asioista. Strategiset tavoitteet ovat konkreettisempia tavoitteita ja ne ovat yleensä aikajänteeltään 1-3 vuotta eteenpäin ja niiden saavuttaminen johtaa omalta osaltaan vision saavuttamiseen. Vuositason strategiset tavoitteet on tarkennettu vuoden 2022 talousarvion laadinnan yhteydessä alla oleviin tärkeisiin asioihin, joissa kuntayhtymän tulisi onnistua. Nämä tavoitteet on konkretisoitu tulosalueiden ja tulosityksiköiden tavoitteiksi. Talousarvioon vuodelle 2022 on nostettu menestystekijöiden seuraaminen henkilöstön, asiakkaiden palveluiden ja talouden näkökulmasta.

Strategisina tavoitteinamme on vuonna 2022, että onnistumme,

Henkilöstön osalta seuraavissa:

- Henkilöstön rekrytoinnissa (Akseli on arvostettu työnantaja)
- Esihenkilötyön vahvistamisessa ja tukemisessa

Asiakkaiden palveluiden osalta seuraavissa:

- Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen valmistautumisessa

-
- Digitalisaatiossa ja sähköisissä sekä etäpalveluissa
 - Ennaltaehkäisevässä työotteessa
 - Kotona asumisen tukemisessa
 - Palveluiden yhdenvertaisuuden turvaamisessa (huomioidaan asiakaskokemus ja palaute)
 - Yhteistyössä muiden tahojen kanssa

Talouden osalta seuraavassa:

- Toiminnan ja talouden kannalta kestävässä rakenteissa

Kriittiset menestystekijät liittyvät kuntayhtymän suorituskyykyyn, joiden kautta varmistetaan strategisten tavoitteiden ja toivotun vision saavuttamisen. Kriittiset menestystekijät ovat jo nimensäkin puolesta rajattu joukko asioita, joissa onnistuminen on kuntayhtymälle erityisen tärkeää. Kriittisiä menestystekijöitä on käytännössä 2-4 jokaista strategista tavoitetta kohti.

3 KÄYTTÖTALOUS

Käyttötalouden sisältö

Talousarvio on sitova tulosalueittain, joita ovat kuntayhtymän hallinnon lisäksi palvelualueet; lasten, nuorten ja perheiden palvelut, työikäisten palvelut ja ikääntyneiden ja vammaisten palvelut. Käyttötalouden osassa ja talousarvion liitteessä on lisäksi esitetty tulosalueiden käyttösuunnitelmat tulosityksiköittäin. Käyttötalouden osan perustelut jakaantuvat tulosityksiköittäin seuraaviin kokonaisuuksiin:

Tulosalueen toiminta-ajatus

Tulosalueen otsikon alla esitetään tiivistetyssä muodossa kyseisen toiminnan toiminta-ajatus.

Toiminnan tavoitteet

Tulosityksikölle asetetut tavoitteet on jaettu kahteen painopistealueeseen: asiakkaiden palvelut ja talous. Tavoitteet esitetään taulukkomuodossa, jossa jokaiselle tavoitteelle on kuvattu strateginen tavoite, kriittinen menestystekijä sekä tavoitetaso. Tavoitteiden toteutumista seurataan tilinpäätöksessä.

Tavoitteiden neljäs painopistealue on henkilöstö. Henkilöstöä koskevat tavoitteet on koottu koko organisaatiota koskeviksi tavoitteiksi ja ne on esitetty kuntayhtymän hallinnon tulosalueen yhteydessä. Henkilöstötavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain henkilöstötilinpäätöksessä.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Toimintaympäristön kuvaus ja siinä mahdollisesti suunnitelmakauden aikana tapahtuvat muutokset.

Tulosityksikön toiminnalliset tunnusluvut

Tulosityksikön toiminnan kannalta keskeiset tunnusluvut vertailutietoineen.

Virat ja toimet 31.12.

Tulosalueen virat ja toimet 31.12.

Tulosalueen toimintatulot ja -menot

Tulosalueen ulkoiset toimintatulot ja -menot esitetään taulukkomuodossa. Taulukossa esitetään talousarviovuoden (2022) tuloarvio- ja määrärahatietojen lisäksi kuluvan vuoden talousarvion (2021) tiedot. Tulosalueiden tuloarviot ja määrarahat ovat kuntayhtymän käyttösuunnitelma. Tuloarviot ja määrarahat ovat sitovia tulosalueittain. Tulosalueita sitovia eräiä ovat vain ulkoiset erät.

Tulosityksikön taloudelliset tunnusluvut

Tulosityksikön talouden kannalta keskeiset tunnusluvut ovat talousarvion liitteessä.

3.1 Kuntayhtymän hallinto

Tulosaluejohtaja: Kuntayhtymän johtaja Marika Tuimala

Tulosalueen keskeisimmät asiat

Hallinnon avulla johdetaan ja ohjataan kuntayhtymän toimintaa, jotta tehtävät kyettäisiin hoitamaan ja tavoitteet saavutettaisiin. Hallinto huolehtii siitä, että käytössä on riittävästi voimavaroja, kuten osaavaa henkilöstöä, rahaa, työvälineitä, tietoa jne.

Hallinnon tulosyksiköitä ovat hallintopalvelut ja kehittäminen. Hallinnon yhteiset palvelut kustannuspaikalta menevät kuntayhtymän johtajan, hallintopalveluiden päällikön ja kehittämisspäälikön palkat.

Tuloalueen virat ja toimet 31.12.

Kuntayhtymän hallinto	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Ict-asiantuntija	2,5	2	2	2
Hallinnon sihteeri	1	1	1	1
Kehittämisasiantuntija	0	0	0	0
Kehittämisspäälikkö	0	0	1	1
Kuntayhtymän johtaja	1	1	1	1
Hallintopalveluiden päällikkö	1	1	1	1
Tekstinkäsittelijä	1,5	1	0	0
Toimistosihteeri, virka	3	4	1	1
Toimistosihteeri, toimi	3	3	1	1
Tietosuojavastaava	0,4	0,4	0,5	0,5
Yhteensä	13,4	13,4	8,5	8,5

Tulosalueen määrärahat (ulkoiset toimintatuotot ja -menot)

1000 Hallintopalvelut	TA 2021	TA 2022	Muutos %
Tuotot	2 662	2 419	-9,13 %
Kulut	-2 011 424	-2 172 040	5,12 %
<i>Henkilöstömenot</i>	<i>-467 816</i>	<i>-544 802</i>	16,46 %
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-1 352 054</i>	<i>-1 548 088</i>	10,06 %
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	<i>-46 700</i>	<i>-27 850</i>	-40,36 %
<i>Muut toimintakulut</i>	<i>-46 000</i>	<i>-51 300</i>	11,52 %
Netto	-2 008 762	-2 169 621	5,12 %

Hallinnon kustannuksiin on lisätty määrärahaa 60 000 euroa henkilöstön hyvinvoinnin, rekrytoinnin ja työnantajaimun parantamiseen. Vakuutusmaksut (n. 120 000 euroa) ovat koko kuntayhtymän osalta keskitetty hallinnon kustannuksiin, tämä näkyy hallinnon kustannuskasvuna.

Tavoitteet

Alla esitetyt tavoitteet koskevat koko kuntayhtymää. Henkilöstötavoitteita ei ole erikseen eriteltynä palvelualueilla vaan henkilöstötavoitteet ovat samat kaikille palvelualueille.

HENKILÖSTÖ		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Henkilöstön onnistunut rekrytointi ja henkilöstön pysyvyyden kehittäminen	Henkilöstön hyvinvoinnin parantaminen	Laajemmat palvelut henkilöstöetuihin
	Rekrytointikanavien laajempi käyttö	Avoimet toimet/virat täytettyinä
	Työnantajan imagon kehittäminen	Kysely henkilöstölle työnantajakuvasta tammikuu 2022 ja joulukuu 2022
	Opiskelijoiden mentorointi ja hyvä harjoittelijakokemus	Palautekysely
	Turvataan riittävä vakituinen varahenkilöstö	Ulkopuolisten sijaisten käyttö vähenee
	Oppisopimukset	Tehostetaan oppisopimuksen käyttöä
Esihenkilötyön vahvistaminen ja tukeminen	Lupa onnistua-hankkeen avulla kehitetään ja tuetaan johtamista	Esihenkilöiden osallistuminen 100%
	Esimieskompassin laaja hyödyntäminen yhteistyössä työterveyshuollon kanssa	Varhaisen tuen mallin mukaiset keskustelut käyty ajoissa
		Työkykyjohtaminen paranee

ASIAKKAIDEN PALVELUT		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen valmistautuminen	Aktiivinen osallistuminen ja työskentely eri työryhmissä	Akselin toiminta siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2023.
Digitalisaatio ja sähköiset sekä etäpalvelut	Nykyisten sähköisen palveluiden laajentaminen.	Sähköisten palveluiden käyttäjämäärän kasvu.
Yhteistyö muiden tahojen kanssa/ Ennaltaehkäisevä työ	Akselikuntien ja alueella toimivien järjestöjen ja yhdistysten kanssa tehtävä yhteistyö kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistamisessä	Yhteistyö alueella toimivaa.
Palveluiden yhdenvertaisuuden turvaaminen	Laadun hallinta (SHQS) / toiminnanohjausjärjestelmä	Aktiivisesti käytössä kaikilla palvelualueilla

TALOUS		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Talouden ja toiminnan kannalta kestävät rakenteet	Omaa toimintaa tukemaan käytetään ostopalveluja suunnitelmallisesti	Talousarvio 2022
	Kustannusten kasvun hallitseminen kuntien talouden kantokyvyn mukaisesti	Talousarvio 2022
	Tiivis raportointi (neljännesvuosittain)	

3.1.1 Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: hallintopalveluiden päällikkö Janne Samsten

Toiminta-ajatus

Vyörytettävät erät ja niiden jakoperusteet:

- ICT-menot: kustannusten mukaan
- Palkkahallinto: henkilöstömenot
- Kirjanpito: toimintamenot, pl. henkilöstömenot ja asiakaspalvelujen ostot muilta
- Toimistohenkilöstö: toimistohenkilöstön työpanos
- Yhteistoiminta: henkilöstömäärä

Sisäisten erien ja vyörytysten tarkoituksena on kohdistaa kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset toiminnoille. Kustannukset jaetaan toiminnoille aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Sekä talous- että palkkahallinnon palvelut ostetaan Mynämäen taloushallintoyksiköstä. Taloushallinnon kustannukset vyörytetään palvelulinjoille aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Talous- ja palkkahallinnon kustannusarvio yhteensä vuodella 2022 on 379.350 euroa.

Kuntayhtymä toimii jäsenkunnilta vuokratuissa tiloissa (pois lukien Nousiaisissa sijaitseva perhekeskus Hermannin ja Maskussa sijaitseva lastensuojeluyksikkö), minkä lisäksi se ostaa jäsenkunnilta muitakin palveluita. Kuntayhtymän jäsenkunniltaan ostamat palvelut pitävät sisällään toimitilojen vuokrat, kiinteistöhuollon ja siivouspalvelut.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtäväalue sisältää tarkastuslautakunnan ja vastuullisen tilintarkastajan toiminnan kulut. Tarkastuslautakunnassa on 6 jäsentä. Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimii hallinnon sihteerin. Tarkastuslautakunta kokoontuu vuosittain noin viisi kertaa.

Tarkastuslautakunnan määrärahat vuonna 2022 ovat 9.350 euroa.

Yhtymävaltuusto

Yhtymävaltuusto aloitti toiminnan elokuussa 2021. Yhtymävaltuuston määrärahat sisältyvät yhtymähallituksen määrärahoihin. Yhtymävaltuusto käyttää kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa.

Yhtymähallitus

Kuntayhtymän hallitukseen kuuluu yhteensä 9 jäsentä. Perussopimuksessa mainitaan miten jäsenkuntien edustus hallituksessa jakautuu. Esittelijänä yhtymähallituksessa toimii kuntayhtymän johtaja.

Yhtymähallitus ohjaa ja valvoo kuntayhtymän toimintaa. Yhtymähallitus vastaa kuntayhtymän hallinnon, talouden ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Yhtymähallitusta varten on varattu määrärahat kahteentoista kokoukseen sekä 3 seminaariin. Yhtymähallituksen määrärahat ovat 51.150 euroa.

Yksilöjaos

Kuntayhtymässä toimii 5-jäseninen yksilöjaos, joka käyttää sosiaalilainsäädännössä määrättyä ratkaisu- ja päätösvaltaa asioissa, jotka lainsäädännön mukaan kuuluvat yksilöasioissa sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle. Yksilöjaoksen esittelijänä toimii pääsääntöisesti sen palvelulinjan johtaja, jonka asioita käsitellään. Yksilöjaoksen talouden menoissa arvioidaan myös sosiaalitoimen asioiden käsittelyn lisääntyvän aikaisemmasta.

Yksilöjaoksen määrärahat ovat 2.711 euroa.

Yleishallinto

Yleishallinnon määrärahat ovat vuonna 2022 yhteensä 356.028 euroa. Toimistohenkilöstöön kuuluu 3 toimistosihteerin toimea. Hallinen kustannukset jaetaan kustannusten mukaisesti palvelulinjoille.

Yhteistoiminta

Kustannuspaikka pitää sisällään yhteistyötoimikunnan kustannukset, pääluottamusmiesten palkkiot, tietosuojavastaavan palkkamenot, koko kuntayhtymän TYKY-toiminta ja henkilöstön muistamiseen varatut määrärahat.

Tyky-toiminta sisältää esim. henkilöstön työhyvinvoinnin tukemiseksi järjestetyt tapahtumat. Tyky-toiminnan organisoimiseksi kuntayhtymässä toimii tyky-työryhmä, jossa edustaja jokaiselta palvelulinjalta. Vuoden 2022 talousarvioon henkilöstön hyvinvointia pyritään lisäämään laajentamalla liikunta- ja kulttuurisetelin käyttömahdollisuuksia.

Lisäksi muut toimikunnat -kustannuspaikalle varataan määrärahat keskitetysti järjestettäviin koulutuksiin, esimerkiksi ensiapu-koulutukset, sekä työsuojeluun liittyviin toimintoihin.

Yhteistoiminnan määrärahat ovat 154.492 euroa.

3.1.2 Kehittäminen

Vastuuhenkilö: kehittämispäällikkö Johanna-Maria Toivonen

Toiminta-ajatus

Kehittäminen sisältää ATK/ICT-palvelut, HYTE-työn sekä tietosuojan. Toiminta-ajatuksena on kuntayhtymän digitaalisten palvelujen kehittäminen yhteistyössä kuntayhtymän lasten, nuorten ja perheiden palvelujen, työikäisten palvelujen sekä ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelualueiden kanssa. Tavoitteena on, että kuntayhtymässä ajanmukaiset digitaaliset palvelut mahdollistavat kuntalaisten joustavan ja tarkoituksenmukaisen palvelujen saamisen.

HYTE-työn eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintana-ajatuksena puolestaan on Maskussa, Mynämäessä ja Nousiaisissa asuvien kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen yhteistyössä Akselin peruskuntien kanssa niin, että kuntien peruspalvelut (mm. sivistys- ja liikuntatoimi) ja Akselin tuottamat sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut niveltäytyvät toisiinsa tarkoituksenmukaisella tavalla (esim. digitaalinen perhekeskus).

Tietosuojan toiminta-ajatuksena on turvata kuntayhtymän palvelujen käyttäjille heidän oikeuksiensa ja vapauksiensa toteutuminen henkilötietojen käsittelyssä. Tarkoituksena suojata tietoaineisto ja tietojärjestelmät organisatorisilla ja teknisillä toimenpiteillä tiedon luottamuksellisuus ja eheys, tietojärjestelmien käytettävyys sekä palvelujen käyttäjien oikeuksien toteutuminen.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kehittämisen toimintaympäristö on matalan kynnyksen palvelujen ja ennaltaehkäisevän työn osalta osittain siirtymässä kohti digitaalisia palveluja, joiden avulla kuntayhtymän palvelujen käyttäjät toimivat omatoimisesti verkkoympäristössä (esim. digitaalinen perhekeskus, neuvola-chat). Edellä kuvattu sekä maakunnalliseen soteen siirtyminen v. 2023 edellyttää henkilöstöltä valmiutta jatkuvaan oman työn ja annettavien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämiseen.

Keskeisessä asemassa tulossa olevien muutosten läpi viemisessä on esihenkilötyöskentelyn ja työn jatkuvan kehittämisen tukeminen, mikä ylläpitää ja parantaa henkilöstön työssä jaksamista ja työhyvinvointia. Tämän myötä kuntayhtymän ja jatkossa maakunnallisen toimijan työnantajamielikuva kirkastuu, mikä voi osaltaan edistää henkilöstön rekrytointia sekä määräaikaisiin että vakituisiin virka- ja työsuhteisiin. Lisäksi kiinnitetään huomiota kuntayhtymän näkyvyyteen ja houkuttelevuuteen työnantajana mm. sosiaalisessa mediassa.

Lisääntyvää haastetta henkilöstön ja työprosessien kehittämiseen on kuntayhtymässä tuonut pula sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöstä (mm. sosiaalityöntekijät, psykologit sekä lähi- ja sairaanhoitajat). Lähihoitajien saatavuutta parannetaan oppisopimusten avulla. Esimerkiksi mikäli lähihoitajien toimia ei pystytä henkilöstöpulan vuoksi täyttämään vakituisilla työntekijöillä, niihin on mahdollista palkata oppisopimuksen kautta lähihoitajaksi opiskeleva. Saama menettelytapa soveltuu myös pitkien sijaisuuksien (esim. perhe- ja opintovapaat) täyttämiseen. Sairaanhoitajien saatavuutta puolestaan parannetaan tiivistämällä yhteistyötä ammattikorkeakoulujen kanssa niin, että opiskelijat voisivat suorittaa opintoihin kuuluvia harjoittelujaksoja sairaanhoitajan sijaisuudessa.

Kuntayhtymässä on elokuusta 2020 ollut käytössä Sarastia rekry -palvelu, jonka avulla on ollut määrä täyttää kaikki hoitohenkilökunnan alle 3 kk mittaiset sijaisuudet. Koska tämä ei loppuvuoden 2020 ja alkuvuoden 2021 aikana ole toteutunut, joúdutaan todennäköisesti myös v. 2022 käyttämään muita rekrytointipalveluja Kunta Rekryn rinnalla, jotta voidaan taata riittävät henkilöstöresurssit turvaamaan kuntayhtymän tarjoamat palvelut.

Kuntayhtymän ja Akselikuntien yhteistyössä tehtävä kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävä työ kokoaa yhteen kuntien opetus-, kasvatus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimijoita sekä seurakuntien ja yhdistysten edustajia yhdessä kuntayhtymän edustajien kanssa kehittämään eri ikäisille kuntalaisille suunnattuja matalan kynnyksen palveluja. Tällä tavoin saadaan nivottua yhteen kuntayhtymän tarjoamat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut kunnan tarjoamien palvelujen kanssa kuntalaisten hyväksi.

Investointimenoihin ei ole varattu potilastietojärjestelmä LifeCare Pääjulkaisu 2021:n hankintakustannuksia 330 400 €, koska kuntayhtymän yhtymähallitus palautti hankinnan uuteen valmisteluun 15.9.2021 olleessa kokouksessaan. Samasta syystä ICT-palveluiden käyttötalousmenoihin ei ole sisällytetty kyseisen potilastietojärjestelmän vuosimaksuja 45 570 €.

3.2 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Tulosaluejohtaja vs. palvelualuejohtaja Sari Ahanen

Tulosalueen keskeisimmät asiat

Varsinais-Suomessa on päämääräksi lasten, nuorten ja perheiden palveluiden osalta asetettu, että lapset, nuoret ja perheet saavat tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti ja oikeassa paikassa, kielelliset oikeudet huomioiden, lähtökohtaisesti lähellä kotia aina kun se on mahdollista. Tavoitteena on, että palvelujen painopistettä siirretään korjaavista palveluista ennaltaehkäiseviin, varhaiseen tukeen ja hoitoon sekä kasvuympäristössä hyvää arkea tukeviin ratkaisuihin. Kuntayhtymän tavoitteet ovat näiden päämäärien mukaisia.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kehittämistä ohjataan Varsinais-Suomessa jatkossa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelmarakennetta hyödyntäen. Toimintaa ohjaa ”Lasten, nuorten ja perheiden palvelut” –työryhmä.

Kansallisten suositusten mukaan tulee lasten, nuorten ja perheiden perustason palveluja järjestää ja johtaa tulevaisuudessa yhtenä kokonaisuutena. Toimintamallina on perhekeskus, joka yhdistää asukkaan omat verkostot, kuntien sosiaali- ja terveyspalvelut, kuntien muut palvelut sekä järjestöjen ja seurakuntien toiminnan yhteen sovitukseksi toiminnalliseksi kokonaisuudeksi, jossa asiakkailta on mahdollisuus saada palveluja pääosin yhdestä paikasta lähipalveluperiaatteen mukaisesti. Osana Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus hanketta jatkuu myös LAPE- hankkeen aikana aloitettu alueellisen perhekeskus- toimintamallin kehittäminen. Kuntayhtymä on omalta osaltaan aktiivisesti mukana tässä kehittämistyössä.

Koko linjan tavoitteena on laadukkaita, kohtuuhintaisia, oikea-aikaisia ja tasa-arvoisia palveluita järjestämällä turvata alueen lasten ja nuorten sekä perheiden fyysinen ja psyykinen hyvinvointi eri elämäntilanteissa. Keskeistä on terveyttä edistävä ja ennaltaehkäisevä työote sekä palvelutoiminnan järjestäminen avohuoltopainotteisesti moniammatillisella työotteella.

Talousarviossa on huomioitu tavoite muuttaa toimintaa siten, että painopiste siirtyy korjaavista toimenpiteistä sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin, joissa entistä kokonaisvaltaisemmin pyritään auttamaan niin perheitä kuin yksittäisiä kuntalaisiakin.

Perusturvakuntayhtymä Akselin lasten, nuorten ja perheiden palveluissa osallistutaan aktiivisesti kansallisiin alueella toteuttaviin valtionavustushankkeisiin, jotka tukevat Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveyden huollon siirtymistä maakunnallisesti yhteiselle hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Tulosalueen virat ja toimet 31.12.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
sosiaalityöntekijä	8,5	8,5	8,5	9
sosiaaliohjaaja	2	2	2	2
perheohjaaja	5	7	7	7
terveydenhoitaja	16	16	16	16
koulukuraattori	4	4	4	6
psykologi	5	5	5	5
perhepalveluiden päällikkö	0	0	1	1
johtava sosiaalityöntekijä	1	1	1	1
toimistosihteerin virka	0	0	1	1
palvelualuejohtaja			1	1
Yhteensä	42,5	43,5	46,5	49

Yhdelle terveydenhoitajalle on vahvistettu koko kuntayhtymän tietosuojavastaavan tehtävät (50 % työajasta). Tietosuojatehtäviin siirretty neuvolan työpanos korvataan koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon lisäresurssilla. Lisäksi alueelle kohdistuu vuonna 2022 yhteensä 1,5 lääkäri työpanosta, jota ei ole ko. henkilöstöön sisällytetty.

Tulosalueen määrärahat (ulkoiset toimintatuotot ja -menot)

200 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	TA2021	TA2022	Muutos %
Tuotot	350 324	479 893	36,99 %
Kulut	-8 808 750	-9 357 673	6,23 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-2 830 773	-2 475 704	-12,54 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-5 535 119	-5 882 875	6,28 %
<i>Aineet, tavarat, tarvikkeet</i>	-77 012	-70 400	-8,59 %
<i>Avustukset</i>	-151 671	-109 800	-27,61 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-214 175	-164 400	-23,24 %
Netto	-8 458 426	-8 877 780	4,96 %

Luvut eivät sisällä sisäisiä vyörytettäviä kustannuksia

Lasten, nuorten ja perheiden palvelualueen suurimmat euromääräiset muutokset kustannuksissa talousarviossa 2022 ovat avohuollon tukitoimet, joihin on budjetoitu 700 199 €, joka on 46%:n kasvu vuoteen 2021 verrattuna. Sosiaalihuoltolain mukaisten menojen kasvua on lisännyt vallitseva Covid-19 tilanne, jonka vuoksi lasten, nuorten ja heidän perheidensä tilanne on monilta osin heikentynyt. Perheille on ollut tarve tarjota aiempaa enemmän sosiaalihuoltolain mukaisia tukitoimia, joiden avulla pyritään välttämään myöhemmässä vaiheessa kalliiden korjaavien palveluiden tarve.

Sijoitettuja lapsia oli 30.6.2021 48. Näistä laitoshoidossa on 21, perhehoidossa on 25 ja avohuollon sijoituksessa oli 2. Näköpiirissä ei ole sijoitusten määrän vähenemistä ensi vuoden aikana ja nyt jo voidaan ennakoida, että sijoituksiin tulee pientä lisäystä vuonna 2022.

Jälkihuollon kustannuksiin vuodelle 2021 varatuista rahoista (207 978 €) on 1-6kk toteuman mukaan käytetty 74% (140 929€). Jälkihuollon kustannusten nousuun vuodelle 2022 on varattu talousarviossa 74 898 euroa viime vuotista talousarviota enemmän, jotta muuttuneeseen jälkihuollon veloitteeseen (ikärajan nousu 21->25 vuoteen) pystytään vastaamaan. Jälkihuollossa on tällä hetkellä 24 nuorta eikä jälkihuollon määrään ole tulossa laskua vuonna 2022.

Henkilöstölisäykset: Koulukuraattorien henkilöstömitoituksen vaatimien lisäyksiin on talousarviossa huomioitu 1 koulukuraattorin lisäys. Valtion erityisavusta ei Perusturvakuntayhtymä Akselille myönnetty haettua summaa, sen sijaan myönnettiin 27 500 euroa. Alkuperäisen suunnitelman mukaisia lisäyksiä yhden koulupsykologin ja kahden koulukuraattorin palkkaamisesta ei ole mahdollista toteuttaa. Myönnetty avustus tulee ohjeistuksen mukaan käyttää henkilöstömitoituksen laajentamisen vaatimien toimenpiteisiin ja siellä erityisesti yhteisöllisen opiskeluhoitoon vahvistamiseen esi- ja perusopetuksessa sekä lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa. Nyt myönnettyä valtion erityisavustuksella palkataan määräaikainen koulukuraattori vuodeksi 2022 erityisesti yhteisöllisen opiskeluhoitoon vahvistamiseen, jota ei nykyresurssilla eikä yhden koulukuraattorin lisäyksellä ole mahdollista toteuttaa. Erityisavustuksen myöntöperusteiden mukaisesti kuntien omaa vastuu osuus rahoitukseen on vähintään 33,3%, joka on huomioitu talousarvioissa vuodelle 2022.

Lisäksi talousarvioissa 2022 on huomioitu 0,5 henkilön lisäys lapsiperhesosiaalityöhön, jonka kustannusvaikutus on n. 28 000€

3.2.1 Perhepalvelut

Vastuuhenkilö: perhepalveluiden päällikkö Riitta Malmivaara

Toiminta-ajatus

Palveluihin kuuluvat neuvolapalvelut (äitiys-, perhesuunnittelu- ja lastenneuvola sekä neuvolan ennaltaehkäisevä perhetyö) ja opiskeluhoitopalvelut (koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, koulukuraattorit ja psykologit)

Äitiysneuvolatoiminnan tavoitteena on turvata raskaana olevan naisen ja sikiön terveys ja hyvinvointi, edistää tulevien vanhempien ja koko perheen terveyttä ja hyvinvointia sekä tulevan lapsen kehitysympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta.

Perhesuunnitteluneuvolan tavoitteena on seksuaaliterveyden edistäminen ja ylläpitäminen.

Lastenneuvolan tavoitteena on edistää alle kouluikäisten lasten ja heidän perheidensä terveyttä ja hyvinvointia. Pyrkimyksenä on havaita lapsiperheiden erityisen tuen tarpeet mahdollisimman varhain ja järjestää tarkoituksenmukainen tuki.

Neuvolan perhetyö on muuta neuvolatyötä täydentävää palvelua. Se on tarkoitettu neuvolaikäisten lasten perheille jo odotusajasta lähtien ja se on lyhytaikaista tukea, jota pyritään tarjoamaan jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on koko kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen, lasten ja nuorten terveen kasvun ja kehityksen tukeminen sekä koko perheen hyvinvoinnin huomioiminen yhteistyössä oppilaan, perheen ja koulun kanssa.

Opiskeluterveydenhuollon tavoitteena on opiskelijoiden terveyden edistäminen, terveen kasvun ja opiskelun tukeminen sekä koko oppilaitosyhteisön hyvinvointi. Fyysisen terveyden rinnalla tuetaan opiskelijan psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Psykologitoiminnan tavoitteena on 0-20-vuotiaiden lasten ja nuorten kasvun ja kehityksen arviointi ja tukeminen yhdessä vanhempien kanssa, kouluvalmiuksia sekä oppimista koskevan tilanteen arviointi ja tukitoimien suunnitteluun osallistuminen, sekä oppimiseen, koulunkäyntiin, sosioemotionaalisiin tekijöihin ja mielen hyvinvointiin liittyvissä ongelmissa tukeminen sekä konsultaation antaminen perheille ja yhteistyökumppaneille. Kouluikäisten osalta psykologi osallistuu myös yhteisöllisen opiskeluhoiton toteuttamiseen oppilaitoksissa.

Koulukuraattoritoiminnan tavoitteena on oppilaiden sosiaalisen hyvinvoinnin, myönteisen kehityksen, koulunkäynnin ja elämänhallinnan tukeminen. Työ on ennaltaehkäisevää yksilöllistä ja yhteisöllistä oppilashuoltotyötä.

Tavoitteet

ASIAKKAIDEN PALVELUT		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
	1. Osallistutaan alueellisiin hankkeisiin - Sitouttava kouluyhteistyö (oppilaan /opiskelijan poissaolot) - V-S Tulevaisuuden SoTe-keskus: nuorten (yläkoulu, 2.aste) lievien mielenterveysongelmien kohtaaminen ja hoitaminen	Alueellinen yhtenäinen toimintamalli opiskeluhoitoloissa Kognitiivisen lyhytterapian menetelmäkoulutukseen osallistujat

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen valmistautuminen	- Barnahus: Väkivaltaa kokeineiden lasten ja nuorten hoitoon ohjautuminen ja hoidon saatavuus 2. Opiskeluhoitopalveluiden toiminnan painopisteen siirtäminen ongelmakeskeisestä toiminnasta ennaltaehkäisevään suuntaan opiskeluhoitolain tavoitteiden mukaisesti	Alueelliseen Tue lasta koulutukseen osallistujat Terveyskeskus- ja koulupsykologi nimikkeiden ja työtehtävien jako määräaikaikaisena pilottikokeiluna
Digitalisaatio ja sähköiset sekä etäpalvelut	Sähköinen ajanvaraus Asiakaspalautejärjestelmä	Sähköisen ajanvarauksen osittainen käyttöönotto koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa, neuvolapalveluissa sen vakiinnuttaminen. Roidu asiakaspalauteiden raportit
Yhteistyö muiden tahojen kanssa	Varhaiskasvatuksen ja neuvoloiden yhteistyö Opiskeluhoollon ohjausryhmä Opiskeluhoitopalveluiden tiimi	ICF toimintakykyprofiili lasten kuntoutussuunnitelmissa Opiskeluhoollon ohjausryhmän kokoontuminen 2- 4 kertaa vuodessa Opiskeluhoitopalveluiden tiimin toiminnan jatkuminen ja vakiinnuttaminen
Ennaltaehkäisevä työ	VN asetus Riittävä henkilöstö	Käyttäjämäärät, tavoitettavuus 98% Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta, sitova henkilöstömitoitus kuraattorien ja psykologien osalta. Työn painottuminen yhteisölliseen opiskeluhooltoon: • Psykologien tutkimusten jonotusaikojen lyhentäminen maksimissaan 6-8 kuukauteen • Opiskeluhoitopalveluiden yhteisöllisen työn määrittelmä
Palveluiden yhdenvertaisuuden turvaaminen	Yhtenäiset toimintamallit	Lähisuhdeväkivaltaan puuttumisen toimintamalli perhepalveluissa

TALOUS
Strateginen tavoite
Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi
Talousarvion tavoitetaso

Talouden ja toiminnan kannalta kestävät rakenteet	Yhdellä terveydenhoitajalla lääkkeenmääräämisoikeus	TA 2022 Yksi terveydenhoitaja määrää lääkkeitä (reseptit) koulutuksen antamilla oikeuksilla
---	---	--

Toimintaympäristö ja sen muutokset

PTKY Akseli on osallistunut alueelliseen ICF-hankkeeseen yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja PTKY Akselin eri toimijoiden kanssa (mm. terapeutit, psykologit, lääkärit). Hankkeen päättymisen jälkeen tavoitteena on jatkaa ICF toimintakyvyn arviointia yhteistyössä Akselin kuntien varhaiskasvatusten kanssa ja sen toiminnan vakiinnuttaminen.

Sähköisten palveluiden laajentaminen perhepalveluissa koskien osaa koulu- ja opiskeluterveydenhuoltopalvelujen ajanvarausta.

Akselin organisaatorakenteen muutos mahdollisti opiskeluhuoltopalveluiden kehittämisen ja yhteistyön tiivistämisen perustetun opiskeluhuoltopalveluiden tiimin avulla. Tiimi perustettiin määräaikaisena ja sen roolin ja toiminnan jatkuminen vuonna 2022 nähdään vaikuttavana tekijänä opiskeluhuoltopalveluiden kehittämisessä.

Psykologi- ja kuraattoripalveluiden saatavuuden parantaminen sekä työn painopisteen siirtäminen ongelmakeskeisestä toiminnasta ennaltaehkäisevämpään suuntaan mahdollistuu, mikäli valtion erityisavustus opiskeluhuollon resurssien lisäämiseen toteutuu. Akselin terveyskeskuspsykologien vastuualueeseen sisältyy sekä perusterveydenhuollon että opiskeluhuollon psykologipalveluiden järjestäminen ja mahdollisen lisäresurssin avulla vuonna 2022 terveyskeskus- ja koulupsykologi nimikkeiden ja työtehtävien jako on mahdollista määräaikaisena pilottikokeiluna.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden ja opiskelijoiden määrän lisääntyminen aiheuttaa koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon resurssipaineita. Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon osallistumisen mahdollistaminen yhteisölliseen opiskeluhuoltoon pyritään turvaamaan lisäresurssin avulla.

Palvelualueiden välisenä yhteistyönä pyritään lisäämään resurssien kohdentamista oikea-aikaiseen ja oikealaatuiseen palveluun; Lääkkeenmääräämisoikeus ja kierukan asennusoikeus yhdelle terveydenhoitajalle tulisi vapauttamaan lääkäreiden työpanosta muihin työtehtäviin sekä nuorten ehkäisylääkereseptien uusinta nopeutuisi lisäten heidän seksuaali- ja lisääntymisterveyttä. Koululääkäripäivien keskittämisellä jatkossakin pyritään vapauttamaan lääkäreiden työpanosta muihin työtehtäviin.

3.2.2 Lapsiperheiden sosiaalipalvelut

Vastuuhenkilö: vs.palvelualuejohtaja Sari Ahanen

Toiminta-ajatus

Lapsiperheiden sosiaalipalveluihin kuuluvat lapsiperheiden sosiaalityö ja sosiaalihuoltolain mukaiset tukipalvelut, lastensuojelu, perheneuvola-/perheneuvonta. Lastenvalvopalvelut ovat Ptky Akselin osalta siirtyneet 1.3.2020 maakunnalliseen perheoikeudelliseen yksikköön, jonka palvelut tuottaa Turun kaupunki.

Lapsiperhesosiaalityön ja lastensuojelun sosiaalityön tavoitteena on tuottaa Ptky Akselin alueen lapsille, nuorille ja perheille laadukkaita ja oikea-aikaisia sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaisia palveluita. Palveluiden avulla on tukea ja ohjata asiakkaita elämän kriisitilanteissa ja pyrkiä vahvistamaan asiakkaiden omia voimavaroja. Asiakkaita tuetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Avohuollon palvelut ja tukitoimet ovat ensisijaisia asiakkaille tarjottavia palvelumuotoja.

Kasvatus- ja perheneuvonnassa annetaan ohjausta ja tukea perheille lasten kasvuun ja kehitykseen, perhe-elämään, ihmissuhteisiin ja sosiaalisiin taitoihin liittyvissä asioissa. Perheneuvonnan tavoitteena on toimia Akselin alueella matalankynnyksen ennaltaehkäisevänä tukena lasten, nuorten sekä heidän perheidensä eri elämäntilanteissa ja kriiseissä.

Lapsiperheiden kotipalvelun tarkoituksena on vahvistaa tuen saantia lasten ja lapsiperheiden pulmiin ja ongelmiin varhaisessa vaiheessa.

Perheohjauksessa pyritään käyttämään ensisijaisesti omia työntekijöitä ja ostopalveluita käytetään vain tilanteissa, joissa omaa palvelua ei ole mahdollista perheelle tarjota joko resurssien tai vaadittavan osaamisen puuttuessa.

Lastensuojelun sosiaalityön tarkoituksena on turvata lapsen oikeus ikätason mukaiseen kasvuun ja kehitykseen sekä erityiseen suojeluun vaikuttamalla lapsen kasvuolosuhteisiin. Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa on erityisen tärkeää, jotta työskentelyssä on mahdollista vaikuttaa lasten kasvuolosuhteisiin ja tukea vanhempia heidän kasvatustyössään.

Kaikissa palveluissa tavoitteena on tukea asiakkaita heidän omien voimavarojen löytämisessä, ehkäistä perheiden syrjäytymistä sekä parantaa heidän itsenäistä selvitymistä sekä elämänhallintaa.

Tavoitteet

ASIAKKAIDEN PALVELUT		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen valmistautuminen	Alueellisiin hankkeisiin osallistuminen - valvontaverkosto - perkeskusfoorumi - tukipalveluiden kilpailutus - alueelliseen verkostotyöhön osallistuminen	Asiakkaiden ohjautuminen oikea-aikaisesti oikeisiin palveluihin.
Digitalisaatio ja sähköiset sekä etäpalvelut	Asiakkaiden ohjaaminen hyvinvointi tukeviin palveluihin sekä etätapaamisten järjestäminen tarvittaessa.	Tarkoituksenmukainen ohjautuminen sähköisiin palveluihin. Sähköisen perhekeskusmallin suunnittelu.
Yhteistyö muiden tahojen kanssa	Säännölliset yhteistyökokoukset eri toimijoiden kanssa.	Alueellisiin hankkeisiin ja yhteistyötoimintoihin osallistuminen.
Ennaltaehkäisevä työ	Matalankynnyksen palvelut Palvelujen oikea-aikainen saatavuus	Helppo tavoitettavuus Palvelutarpeen arviointien tekeminen asetetuissa aikarajoissa. Perheneuvonnan ryhmätoimintojen lisääminen.
Kotona asumisen	Laadukas sekä riittävä sosiaalityöntekijän ohjaus ja	Vanhempien riittävä tukeminen kasvatustyössä

tukeminen	riittävien palveluiden tarjoaminen oikea-aikaisesti.	mahdollisuuksien mukaan omana työnä.
Palveluiden yhdenvertaisuuden turvaaminen	Palvelut lähipalveluina	Lapsiperheiden sosiaalityön palveluiden tarjoaminen Maskussa ja Mynämäellä sekä kaikkien lapsiperheiden sosiaalipalveluiden jalkautuminen perheiden kotiin tarvittaessa.

TALOUS		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Talouden ja toiminnan kannalta kestävät rakenteet	Oikea-aikaisten ja tasalaatuisten palveluiden tuottaminen. Ostopalveluiden kriittinen tarkastelu ja hankkiminen. Oman työn lisääminen perheohjauksessa.	TA 22

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Lapsiperheiden sosiaalityö ja sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet on siirretty organisaatiouudistuksessa osaksi Lapsiperheiden sosiaalipalveluita. Vuoden 2022 aikana on tavoitteena kehittää lapsiperheiden palveluiden toimintoja yhteistyössä muiden maakunnallisten toimijoiden kanssa siten, että ne tukevat hyvinvointialueelle siirtymistä vuonna 2023.

Vuoden 2022 talousarviossa on varattu määrärahat 0,5 sosiaalityöntekijän palkkaamiseen lapsiperhesosiaalityöhön. Lisäyksen myötä ennaltaehkäisevää lapsiperhesosiaalityötä tekee 3 sosiaalityöntekijää aiemman 2,5 sijaan. Lisäyksen avulla mahdollistuu aiempaa paremmin asiakkaiden tapaaminen ja ohjaaminen, jolloin ostopalveluiden käytön tarpeen on arvioitu myös vähentyvän.

Lastensuojelun ja sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen organisointia ja palveluprosessien tarkistamista sosiaalihuoltolain perusteella jatketaan vuonna 2022. Tavoitteena on tehdä kaikki sosiaalihuoltolain mukaiset palveluntarpeen arvioinnit sekä lastensuojelutarpeen selvitykset intensiivisesti, ja tehostaa arvioinnissa käytössä olevaa työskentelymallia entisestään hyödyntäen arvioinneissa kuntien sekä Akselin muita toimijoita. Uusissa arvioinneissa, joissa ajatuksena, että lyhyt interventio tulee perheelle riittämään pyritään edelleen hyödyntämään Ankkuritiimiä. Arviointi tai selvitys saattaa jo sinällään olla tehokas interventio palauttamaan perheen tasapainotilan niin, ettei asiakkuuksia edes kaikille synny. Pidempiaikaisen asiakkuuden tarpeessa olevat ohjataan heille sopiviin palveluihin.

Työskentelyn laatua parannetaan erityisesti moniammatillisen työskentelyn avulla, jossa hyödynnetään systeemisen mallin työskentelyä. Vuoden 2021 alusta alkaen systeemisen mallin työskentelyyn ovat osallistuneet myös lapsiperhesosiaalityön työntekijät. Mallia kehitetään alueellisesti sekä paikallisesti tiivistäen kuntayhtymän sisäistä yhteistyötä. Systeemisen työotteen säännöllisen koulutuksen tarve korostuu, jotta työskentelyn avulla saavutetaan sille asetetut tavoitteet.

Lastensuojelu on eriytetty omaksi korjaavan työn tiimikseen, johon kuuluvat avo- ja sijais- ja jälkihuollon palvelut. Lastensuojelun henkilöstön käyttö tehokkaasti ja kohdennetusti mahdollistaa ostopalvelujen vähentämisen sekä asiakkuuksien päättymisen kohtuullisessa ajassa. Tavoitteena on ehkäistä asiakkaiden pitkäaikaista riippuvuutta lastensuojelun palveluista. Nykyisellä lastensuojelun henkilöstöresursseilla lakisääteinen asiakastyö saadaan tehtyä. Tavoitteena on sijaishuollon vähentäminen ja sosiaalityössä sosiaalityöntekijöiden konsultaation lisääminen opiskeluhooltoon ja varhaiskasvatukseen.

3.3 Työikäisten palvelualue

Tulosaluejohtaja Susanna Niemi

Tulosalueen keskeisimmät asiat

Työikäisten palvelualueeseen kuuluvat avohoitopalvelut, akuutti vuodeosasto ja aikuissosiaalityön palvelut. Avohoitopalveluihin kuuluvat lääkärin- ja hoitajan vastaanotot, terapiapalvelut; fysioterapia, puhe- ja toimintaterapia, suun terveydenhuollon palvelut sekä tukipalveluista varasto ja välinehuolto. Akuuttivuodeosastoon kuuluu osaston lisäksi kotisairaalapalvelut. Aikuissosiaalityön palveluissa ovat yleinen sosiaalityö, työllistämispalvelut sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut.

Palvelualueen tavoitteena on järjestää kuntayhtymän alueen asukkaille laadukkaita ja tuottavia peruspalveluita Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen järjestämissuunnitelman mukaisesti. Keskeisimpinä teemoina ovat mm. terveyskeskuspalvelut ja erikoissairaanhoitoyhteistyö, akuuttipalvelut, suun terveydenhuolto, työikäisten sosiaalipalvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja ICT ja sähköisen asiainnin kehittäminen.

Kansalliset valtionavustushankkeet 1. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma ja 2. Sotepalvelujen rakenneuudistusta tukeva alueellinen valmistelu integroituvat osaksi Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman toimeenpanoa. Valtionavustuksilla toteutetaan osa järjestämissuunnitelman kehittämishankkeita. Perusturvakuntayhtymä Akseli on mukana eri hankkeissa, työikäisten palvelualueelta ollaan mukana viidessä hanketyöryhmässä.

Tulosalueen virat ja toimet 31.12

Työikäisten palvelut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Terveyskeskuslääkäri	15,5	15,5	15,5	15,5
Johtava lääkäri	0	0	1	1
Sairaanhoitaja	37,6	37,6	37,4	37,4
Vastaava sairaanhoitaja	0,4	0,4	0,6	0,6
Lähihoitaja	10,7	10,7	11	11
Osastosihteeri	1	1	1	1
Osastonhoitaja	1	1	1	1
Laitoshuoltaja	4	4	5	5
Hammaslääkäri	9,5	9,5	9,4	9,4
Erikoishammaslääkäri	1	1	1	1
Vastaava hammaslääkäri	0,5	0,5	0,6	0,6
Suuhygienisti	5,6	5,6	5,6	5,6
Vastaava suuhygienisti	0,4	0,4	0,4	0,4
Hammashoitaja	13	13	13	13
Välinehuoltaja	2,72	2,72	2,72	2,72
Varastonhoitaja	1,5	1,5	1,5	1,5
Farmaseutti	0,8	0,8	0,8	0
Fysioterapeutti	7,0	7,0	7,0	7,0
Terapiapalvelujen vastaava	0	0	0,4	0,4
Vastaava fysioterapeutti	0,4	0,4	0	0
Puheterapeutti	2	2	2	2
Toimintaterapeutti	2	2	2	3
Kuntohoitaja	1,6	1,6	0,6	0,6
Psykiatrinen sairaanhoitaja	3	3	3	3
Päihdehoitaja	1	1	1	1
Sosiaalityöntekijä	0	0	1,5	2
Sosiaaliohjaaja	0	0	2	2
Avopalveluohjaaja	0	0	1	1
Ohjaaja	0	0	1	1
Johtava hoitaja	1	1	0	0
Toimistosihteeri	0	0	2	2
Palvelulinjajohtaja, ylilääkäri	1	1	0	0
Tulosaluejohtaja	0	0	1	1
Yhteensä	124,2	124,2	132,02	132,72

Tulosalueen määrärahat (ulkoiset toimintatuotot ja -menot)

300 Työikäisten palvelut	TA2021	TA2022	Muutos %
Tuotot*	2 134 492	1 902 315	-10,88 %
Kulut*	-13 481 777	-14 325 771	6,26 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-7 428 848	-7 837 026	5,49 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-3 944 226	-4 156 620	5,38 %
<i>Aineet, tavarat, tarv.</i>	-1 241 878	-1 401 215	12,83 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-790 725	-794 610	0,49 %
<i>Avustukset</i>	-76 100	-136 300	79,11 %
<i>Poistot</i>	-41 669	-56 693	36,06 %
Netto	-11 347 285	-12 423 456	9,48 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyörytettäviä kustannuksia

Seuraavassa on eritelty suurimmat muutokset verrattuna vuoden 2021 talousarvioon.

Henkilöstökulujen nousu johtuu mm: Erikoislääkäreiden määrä tulee olemaan vuonna 2022 kahdeksan, jonka vaikutukset palkkoihin ovat n 110 000 euroa, palkankorotukset järjestelyvaraerästä n 45 000 €. Henkilöstökuluissa on yksi uusi toimitaterapeutin toimi ja uusi 0,5 sosiaalityöntekijän virka näiden kustannusvaikutus on n 75 000 euroa. Tällä lisäyksellä ostopalveluista on arvioitu tulevan säästöä n 200 000 euroa. Sijaisten palkkoihin on varattu n 26 000 € enemmän määrärahoja kuin vuonna 2021. Näiden lisäksi palkkojen sivukuluiden ja erillispalkkoiden nousu lisäävät henkilöstökustannuksia.

Ostopalveluiden kustannusten nousut johtuvat muun muassa seuraavista tekijöistä. Suunterveydenhuollon ostopalveluihin on varattu enemmän määrärahoja johtuen protetiikan ostopalveluiden lisääntymisestä. Vuodeosastopäivien ostoihin muilta kunnilta on lisätty n 70 000 €. Päihdepalvelujen asumispalvelujen ostoihin on varattu n 90 000 euroa enemmän. Työllisyyspalvelujen ostoihin on varattu n 100 000 euroa enemmän mm. kuntotuttava työtoiminta ja sosiaalinen kuntoitus.

Lääkehuollon palveluiden ulkoistamisen kustannukset nostavat aineiden, tavaroiden ja tarvikkeiden kustannuksia. Avustuksien määrärahan kasvu johtuu pääosin toimeentulotuen tarpeen kasvusta.

Uuden asiakasmaksulain myötä hoitajan vastaanoton tuloista on vähennetty 165 000 € ja suun terveydenhuollon tuloista on vähennetty n 30 000 euroa ja vuodeosastolle ei ole lainkaan budjetoitu myyntituloja.

3.3.1 Avohoitopalvelut

Vastuuhenkilöt:

Johtava lääkäri Teemu Talvitie

Vastaava hammaslääkäri Päivi Antila

Vastaava sairaanhoitaja Jaana Pekkola

Vastaava suuhygienisti Laura Taalikka

Terapiapalvelujen vastaava Merja Junttila

Toiminta-ajatus

Avohoitopalveluihin kuuluvat lääkäri- ja hoitajavastaanotot, terapiapalvelut (fysioterapia, puheterapia ja toimintaterapia) ja suun terveydenhuolto. Avohoitopalveluiden tehtävänä on tuottaa perusterveydenhuollon palveluja alueen kaikkien asukkaiden terveyden edistämiseksi, sairauksien ehkäisemiseksi ja hoitamiseksi.

Toiminta-ajatuksena on kuntalaisten aseman muuttaminen terveystietämyksen käyttäjinä antamalla heille enemmän mahdollisuuksia ja välineitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, sairauksien hoitoon sekä terveystietojen hallintaan. Toiminnan tavoitteena on saada asiakas omaksuma oman aktiivisen hoidon keinot elintapaneuvonnalla niin, että hän selviytyy omiin resursseihinsa nähden mahdollisimman pitkään työ- ja toimintakykyisenä sekä mahdollisimman omatoimisena omassa elinympäristössään. Ryhmämuotoisia palveluja tuotetaan mahdollisuuksien mukaan.

Valtakunnallisesti ja seudullisesti on todettu, että väestön ikääntyminen, terveystietämyksen hoitomahdollisuuksien lisääntyminen ja hoitojen kallistuminen aiheuttavat terveystietämyksen kustannusten nousua. Sen hillitsemiseksi on todettu tärkeäksi vahvistaa perustason palveluja ja sujuvoittaa asiakkaiden hoitopolkuja sekä organisaatioiden sisällä, että niiden välillä.

Tavoitteet

ASIAKKAIDEN PALVELUT		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Sosiaali- ja terveydenhuollon	1. Osallistutaan seuraaviin maakunnallisiin hankkeisiin; - Sähköiset palvelut - Asiakasohjaus - Arkeen voimaa - Elintapaohjaus - Suunterveydenhuollon palvelut	Asiakkaiden ohjautuminen tarkoituksenmukaisiin palveluihin sekä toimintamallien käyttöönotto ja vakiinnuttaminen sekä seuranta. Esimerkiksi; Asiakasohjaukseen osallistuu vähintään 250 henkilöä, Arkeen voimaa toimintamallin vakiintuminen vähintään 3 ryhmää vuoden 2022 aikana, unettomuuden lääkkeetönhoito toimintamallin vakiinnuttaminen.

uudistukseen valmistautuminen	- Palveluketjujen ja kokonaisuuksien mallintaminen - Asiakas- ja potilastietojärjestelmien kehittäminen	
Digitalisaatio ja sähköiset sekä etäpalvelut	1. Panostetaan alueellisiin digitaalisiin palveluihin sekä olemassa olevien sähköisten palvelujen kehittämiseen - omaolo - sähköinen ajanvaraus - etäterapiat - asiakaspalautejärjestelmä 2. Omakannan hyödyntäminen viestinnän keinona	Käyttäjämäärien seuranta. Sähköinen ajanvaraus käytössä kolmessa palvelussa. Etäterapiat 200 suoritetta vuoden 2022 aikana. Asiakaspalautejärjestelmästä saadun tiedon raportointi kuntalaisille nettisivujen kautta systemaattisesti. Ohjataan käyttäjiä omakannan käyttöön.
Yhteistyö muiden tahojen kanssa	1. Osallistutaan alueellisiin ammatillisiin yhteistyöryhmiin 2. Sujuvat toimintamallit ja konsultaatiot erikoissairaanhoidon. Tarkoituksenmukainen hoitopaikka oikea-aikaisesti, yksilölliseen arvioon perustuen	Seuranta
Ennaltaehkäisevä työ	Riittävä henkilöstöresurssi, asiantuntijuus, Maakunnallinen yhteistyö	Henkilöstön koulutus 3pv/työntekijä. Uusien toimintatapojen käyttö esimerkiksi; sähköiset ohjaus ja neuvonta palvelut, ryhmätoiminnot Arkeen voimaa ja unettomuuden lääkkeetön hoito.
Kotona asumisen tukeminen	1. Yhteistyö eri palveluiden kanssa mm. sosiaalitoimi ja ikäihmisten palvelut (kotiinkuntoutustiimi) 2. Lääkinnällinen kuntoutus; apuvälinepalvelut 3. Pitkäaikaissairauksien tehokas seuranta moniammatillisesti	Pitkäaikaissairauksien mahdollisimman hyvä hoitotasapaino. Hoitoon pääsy oikea-aikaisesti.
Palveluiden yhdenvertaisuuden turvaaminen	1. Alueelliset yhtenäiset toimitamallit	Seuranta

TALOUS		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Talouden ja toiminnan kannalta kestävät rakenteet	Tarkoituksenmukaiset ja riittävät toimitilat Optimaalinen henkilöstöresurssi	TA22

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Maailmanlaajuinen Covid-19 pandemia on vaikuttanut kaikkiin terveyspalveluihin vuodesta 2020 alkaen. Toimintaympäristön muutokset tästä johtuen vaikuttavat toimintaan vielä vuoden 2022 aikana. Perusterveydenhuollon kuormittumisesta huolimatta vuoden 2022 aikana on suunnattava voimavaroja kuntalaisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn ylläpitoon ja parantamiseen. Niin yksilöllisesti kuin asiakaslähtöisesti, mikä edellyttää oikeaa hoitoa oikea-aikaisesti. Kuntayhtymän avohoitopalveluja tuotetaan vuoden 2022 aikana Maskun terveyskeskuksessa, Mynämäen terveyskeskuksessa ja Nousiainen terveyshuollossa. Avohoitopalveluissa tulee pyrkiä toimitiloihin, jotka edistävät tuottavaa työskentelyä ja tukevat uusia työnteon tapoja. Keskeisimmät toimintaympäristön muutokset avohoitopalveluissa ovat

1. hoitoon pääsyn tavoitteidenmukainen toteutuminen
2. digitalisaation edistäminen
3. asiakasmaksulain muutos
4. apteekkipalvelujen ulkoistus
5. suolistosyövän seulontojen aloitus
6. lääkkeenmääräsluvalliset hoitajat
7. hyvinvointialueelle siirtymisen valmistelu

Kuntayhtymän terveyspalveluissa hoitoon pääsy on pääasiallisesti parantunut pandemiasta huolimatta, lukuunottamatta hoitajan vastaanottoa, josta työntekijäresurssit on siirretty koronarokotuksiin. Hoitoon pääsyä on saatu parannettua työn uudelleen suunnittelulla, prosesseja kehittämällä ja tuottamalla tasalaatua palvelua. Vuodelle 2022 hoitoon pääsyn tavoitteet ovat: lääkärin vastaanotto alle 14 päivää, hoitajan vastaanotto alle 7 päivää, fysioterapia alle 7 päivää, puhe- ja toimintaterapia alle 3 kuukautta ja suun terveydenhuolto alle 3 kuukautta. Valtakunnallista linjausta hoitoon pääsystä ollaan muuttamassa hyvinvointialueille siirtymisen yhteydessä, jolloin lääkärin hoitoon tulisi päästä alle 7 päivässä ja suun terveydenhuollon hoitotakuu lyhenisi nykyisestä 6 kuukaudesta 3 kuukauteen. Nykytilanteessa toimintaterapiassa hoitoon pääsy ei ole hoitotakuussa. Tähän pääseminen edellyttää yhden uuden toimintaterapeutin palkkaamista.

Kuntayhtymän terveyspalveluissa on vuoden 2021 aikana otettu käyttöön Omaolo-palvelu, joka mahdollistaa asukkailla sähköisten hoidon tarpeen arvioiden tekemisen ja sähköisen yhteydenoton terveydenhuoltoon. Omaolon käyttöasteen oletetaan lisääntyvän vuoden 2022 aikana, jolloin nykyistä suurempi osa puhelimitse tapahtuvista yhteydenotoista siirtyisi sähköiseen muotoon. Omaolo parantaa terveyspalveluiden saavutettavuutta etenkin työikäiselle väestölle ja tarjoaa myös luotettavia itsehoito-ohjeita ja terveystietoa. Etävastaanottoja lisätään etenkin puhe- ja toimintaterapiassa, jossa on saavutettu selkeää terveyshyötyä etävastaanotoista. Muissa palveluissa etävastaanottojen käyttöönottoa harkitaan ja mikäli maakunnallisia ratkaisuja on tarjolla voidaan näihin mahdollisuuksien mukaan osallistua. Jatkuvan asiakaspalautteen kerääminen on aloitettu toukokuussa 2021. Palautteen kerääminen jatkuu ja suositteluindeksi on tarkoitus julkaista nettisivuilla, jolloin kuntalaisille on nähtävillä ajantasainen asiakaspalaute.

Uusi asiakasmaksulaki tuli voimaan 1.7.2021, jolloin terveyspalveluissa poistui hoitajan vastaanotossa perittävät asiakasmaksut. Lisäksi lakiuudistuksella on vaikutusta suun terveydenhuollon asiakasmaksutuloihin, koska suun terveydenhuolto siirtyy maksukaton piiriin. Asiakasmaksutulot vähenevät arviolta noin 200 000 euroa vuonna 2022.

Kuntayhtymässä on toiminut pitkään oma lääkekeskus ja terveyskeskusapteekki, jossa on työskennellyt yksi farmaseutti. Tämä järjestely on ollut erityisen haavoittuva poikkeustilanteissa. Vuoden 2022 alusta kuntayhtymän lääkehuollon palvelut ulkoistetaan Varsinais-Suomen lääkehuollon tuotettavaksi, kuten monissa alueen kunnissa on jo aiemmin tehty. Ulkoistus isolle toimijalle parantaa lääkehuollon palveluiden toimintavarmuutta ja yhtenäistää käytäntöjä alueellisesti, mikä edesauttaa valmistautumista

hyvinvointialueelle siirtymiseen. Ulkoistamisen myötä lääkehuollon kustannukset työikäisten palvelualueen osalta nousevat arviolta 200 000 eurolla.

Valtioneuvoston asetus seulonnoista muuttuu vuoden 2022 alussa, jolloin valtakunnalliset suolistosyövän seulonnat käynnistyvät vaiheittain kaikille 56-74-vuotiaille. Seulonta toteutetaan kahden vuoden välein. Vuonna 2022 suolistosyöpäseulonta aloitetaan koko maassa 60–68-vuotiaille miehille ja naisille. Samalla kohdunkaulan syövän seulonnat laajenevat koskemaan myös 61-65-vuotiaita naisia. Suolistosyövän seulontojen toteuttamisesta on tarkoitus sopia Varsinais-Suomen laajuisesti yhteinen malli. Seulonnan toteuttajana tulee todennäköisesti olemaan Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiiri ja Tykslab. Neuvotteluja seulonnan tuottajista ja tarkemmasta toteutustavasta jatketaan loppuvuoden 2021 aikana maakunnallisesti.

Vuoden 2022 aikana kuntayhtymässä valmistuu yksi lääkkeenmääräämisluvallinen sairaanhoitaja. Sairaanhoitajan lääkkeenmääräämisoikeus antaa mahdollisuuden määrätä tiettyjä itsehoito- ja reseptilääkkeitä tiettyihin sairauksiin. Työnjako joidenkin potilasryhmien osalta sujuvoituu ja lääkärin työaika pystytään vapauttamaan.

Varsinais-Suomessa on saatu rahoitus tulevaisuuden sote-keskushankkeelle, jonka keskeiset tavoitteet ovat uudistaa palveluita digitalisaatiota hyödyntäen, varmistetaan oikea-aikainen palveluihin pääsy, asiakas ennen organisaatiota, kustannusten kasvun hillintä sekä ennaltaehkäisevien ja perustason palveluiden vahvistaminen. Lisäksi rahoitusta on saatu rakenneuudistushankeelle. Kummankin hankkeen eri työryhmissä on edustus kuntayhtymän terveyspalveluista. Vuoden 2021 aikana käynnistettiin uudistuksen myötä tulleita toimintamalleja, joita on tarkoitus jatkaa ja vahvistaa vuoden 2022 aikana. Näitä toimintamalleja ovat; Arkeen voimaa ryhmätoiminta, asiakasohjauspilotti, päihde- ja mielenterveyspotilaiden monialainen arviointitiimi sekä lääkkeetön unettomuuden hoito.

Suun terveydenhuollon alueellisessa työryhmässä on valmisteltu yhteinen toimintamalli ja ohjeistus koko Varsinais-Suomen alueen hoito- ja hoivalaitoksille, kotihoidoille sekä omaishoitajille, miten henkilökohtaisen avun tarve suun päivittäisessä omahoidossa arvioidaan, otetaan osaksi hoitoja palvelusuunnitelmaa sekä miten avun saanti toteutetaan ja varmistetaan. Toimintamalli on tarkoitus ottaa käyttöön, kun siihen liittyvä digitaalinen koulutus alustaa saadaan järjestettyä alueellisesti. Alueella yhteisesti sovittua lasten ja nuorten ehkäisevän suun terveydenhuollon toimintamallia toteutetaan ja kehitetään vuoden 2022 aikana. Työnjakoa hammaslääkäreiden ja suuhygienistien välillä jatketaan ja kehitetään.

Avohoitopalveluiden keskeisimmät tunnusluvut ovat käyntihinta sekä suoritteet. Muita seurattavia ja raportoitavia tunnuslukuja ovat ostopalveluiden käyttö terapiapalveluissa ja suun terveydenhuollossa. Ryhmäkäyntien toteutuminen fysioterapiassa. Lääkärin ja hoitajien puheluiden määrä vuositasona, sähköisten palveluiden käyttö; uusimpana omaolo-palvelun käyttäjämäärät.

3.3.2 Akuutti vuodeosasto

Vastuuhenkilö: Osastonhoitaja Eija Mäkilä

Toiminta-ajatus

Vuodeosastotoiminta sisältää akuutissairaanhoitoa, kuntoutusta ja eristyspotilaiden hoitoa sekä saattohoitoa. Hoidon tavoitteena on asiakkaan yksilöllinen nopea, kuntouttava hoito ja kotiutus tai jatkohoitopaikkaan siirtyminen. Päivystyksestä ja erikoissairanhoidosta jatkohoitoon siirtyville potilaille pyritään järjestämään viiveetön pääsy vuodeosastolle. Kuntayhtymässä on yksi 35-paikkainen vuodeosasto. Tuloksikkoon kuuluu myös kotisairaala. Kotisairaaloiminnalla tuodaan palvelut lähelle asiakasta ja pyritään sekä lyhentämään että vähentämään vuodeosaston hoitojaksoja ja tukemaan asiakkaiden kotona pärjäämistä.

Tavoitteet

ASIAKKAIDEN PALVELUT		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen valmistautuminen	1. Maakunnallinen terveyskeskusten vuodeosastopaikkojen sähköinen ohjausjärjestelmä 2. Akuutti vuodeosaston nimen vaihtaminen paremmin nykyistä toimintaa vastaavaksi, rakenteiden tarkastelu ja perustehtävän kirjastaminen	Sähköinen paikkakartan alueellinen käyttöönotto vuoden 2022 aikana Osaston nimeäminen uudelleen. Kuntotuttavan työotteiden osaamisen parantaminen tehtävien uudelleen järjestelyllä.
Digitalisaatio ja sähköiset sekä etäpalvelut	1. Rafaela-hoitoisuusmittari 2. Sähköinen jatkuva asiakaspalaute	Rafaelan käyttöönotto vuoden 2022 aikana Roidun käyttöönotto vuoden 2022 aikana
Yhteistyö muiden tahojen kanssa	1. Jatkuva yhteistyö eri ammattilaisten kanssa 2. Sujuvat toimintamallit erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä	Säännölliset yhteistyötapaamiset, toiminnan jatkuva arviointi ja seuranta.
Ennaltaehkäisevä työ	1. Ohjaus ja neuvonta 2. Kuntotuttavan työotteiden vahvistaminen	Kotiutuksen laadun parantaminen. Ohjaus ja neuvonta toimintakyvyn ylläpitoon ja parantamiseen.
Kotona asumisen tukeminen	1. Kuntouttava hoitotyö 2. Osastojaksojen tarkoituksenmukainen pituus 3. Kotisairaalapalvelujen kehittäminen	Kotiuttamisen laadun parantaminen. Henkilöstön koulutus 3 pv / työntekijä Osastojakson pituus alle 12 vrk Hoidon tarpeen arvioinnin kehittäminen ja hoitosuunnitelmien parantaminen asiakkaan omatoimisuuden lisäämiseksi.
Palveluiden yhdenvertaisuuden turvaaminen	Osaston paikkaluvun mukainen potilasmäärä	35 paikkainen osasto

TALOUS		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso

Talouden ja toiminnan kannalta kestävät rakenteet	1. Hoitojaksojen tarkoituksenmukaisuus, sujuva kotiutuminen 2. Optimaalinen henkilöstömäärä	1. hoitojaksojen pituus alle 12 vrk 2. siirtoviivepäivät 0
---	--	---

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuoden 2022 aikana osastohoidon prosesseja käydään edelleen läpi asiakkaiden kuntoutumiseksi mahdollisimman lyhyessä ajassa koti- tai jatkohoitokuntoiseksi. Vuodeosaston imagon parantaminen on keskeinen tavoite, johon liittyy mm. vuodeosasto nimestä luopuminen ja klinisen asiantuntijan tehtävien järjesteleminen sekä kuntouttavan työotteen lisääminen. Kuntoutuksen lisäämisellä ja kotiutusprosessin selkiyttämällä lyhennetään hoitojaksoja, joilla on vaikutusta erikoissairaanhoidon käyttöön ja kustannuksiin. Sairaanhoidollinen osaaminen korostuu yhä enemmän ja henkilöstön osaamisen vahvistaminen on erityisen tärkeää, jotta voidaan laadukkaasti hoitaa erikoissairaanhoidosta siirtyvät potilaat. Vuoden 2022 aikana on myös tavoitteena ottaa käyttöön sähköinen asiakaspalautejärjestelmä, joka on jo käytössä muissa terveystalouksissa. Henkilöstön rekrytointiin kiinnitetään enemmän huomiota ja rekrytointiin käytetään erillisiä rekrytointipalveluja mahdollisuuksien mukaan. Riittävällä henkilöstömäärällä voidaan osasto pitää 35-paikkaisena. Osaston optimaalisen henkilöstöresurssin suunnittelun ja seurannan avuksi hankitaan Rafaela-hoitoisuusmittari, jonka avulla voidaan seurata resurssien optimaalista käyttöä ja työn kuormittavuutta.

Varsinais-Suomen alueella on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2021 aikana sähköinen alusta alueen vuodeosastojen potilaspaikoista. Jolloin erikoissairaanhoidosta siirtyminen vapaana oleville paikoille nopeutuu ja puhelinliikenne vähenee, koska paikat täytetään sähköisen järjestelmän kautta ja potilassiirrot tulevat sujuvimiksi.

Kotisairaaloiminnalla tuodaan palvelut lähelle asiakasta ja pyritään sekä lyhentämään että vähentämään vuodeosaston hoitojaksoja. Kehitystoimintaa suunnataan kotisaattohoitopotilaiden hoitoon. Kotisairaalaan jatketaan yhteistyötä Akselin ympärivuorokautisten hoitopaikkojen kanssa, jolloin sairaanhoidollista osaamista voidaan lisätä ikäihmisten yksiköissä ja näin voidaan vähentää potilaiden siirtoja yksiköistä toiseen.

Tulosityksikön toiminnan ja talouden kannalta keskeisimmät tunnusluvut ovat hoitopäivähinta, osaston käyttöaste ja siirtoviivepäivät. Täyttöasteen tavoite on 85 % ja siirtoviivepäivien määrä 0. Lisäksi seurataan osastolla toteutettuja saattohoito-, eristys-, ja katkohoitopäivien määrää. Kotisairaalan toiminnan keskeisimmät tunnusluvut ovat tehdyt käynnit ja asiakkaat.

3.3.3 Aikuissosiaalityön palvelut

Vastuuhenkilö: vs. Aikuissosiaalityön päällikkö Sari Ahanen

Toiminta-ajatus

Aikuissosiaalityön tulosityksikköön kuuluvat; aikuissosiaalityö, työllisyyspalvelut ja mielenterveys- sekä päihdepalvelut. Aikuissosiaalityön perustehtävänä on edistää yksilöiden itsenäistä suoriutumista sekä tukea heidän sosiaalisten suhteiden vahvistumista. Aikuissosiaalityössä tavoitteena on asiakkaan sujuva arki ja osallisuuden mahdollistaminen. Työskentelyn tavoitteena on ennaltaehkäistä pitkäaikaista riippuvuutta sosiaalipalveluista. Työllisyyspalveluilla pyritään edistämään kuntalaisten työllistymistä. Työllisyyspalveluiden tehtävänä on tarjota asiakkaille mahdollisuuksia ja auttaa heitä oman suunnan löytämisessä sekä tukea muutosta. Mielenterveys- ja päihdepalveluilla pyritään tukemaan aikuisväestön elämänhallintaa, hyvinvointia ja päihteetöntä elämää. Palveluiden tavoitteena on asiakkaan kokonaistilanteen kartoittaminen ja sen myötä yksilöllisten hoitopolkujen suunnittelu asikkaan voimavarat ja toiveet huomioiden.

Tavoitteet

ASIAKKAIDEN PALVELUT		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen valmistautuminen	Alueellisiin hankkeisiin osallistuminen - valvontaverkosto - kuntouttavan työtoiminnan kilpailutus - avopalveluiden kilpailutus - alueelliseen verkostotyöhön osallistuminen	Asiakkaiden ohjautuminen oikea-aikaisesti oikeisiin palveluihin.
Digitalisaatio ja sähköiset sekä etäpalvelut	Asiakkaiden ohjautuminen hyvinvointia tukeviin sähköisiin palveluihin (esim. nettiterapia, omaolo).	Tarkoituksenmukainen käyttö ja käyttäjämäärien seuranta.
Yhteistyö muiden tahojen kanssa	Säännölliset yhteistyökokoukset eri toimijoiden kanssa	Alueellisiin hankkeisiin ja yhteistyötoimintoihin osallistuminen sekä tiimityömallin toteuttaminen Akselin sisällä. Työllisyyspalveluissa yhteistyön tiivistäminen TE-keskuksen ja Kelan kanssa.
Ennaltaehkäisevä työ	Matalankynnyksen palvelut Palvelujen oikea-aikainen saatavuus	Helppo tavoitettavuus Mielenterveys- ja päihdepalveluissa hoitoon pääsy, kiireellinen käynti 7 vuorokauden sisällä, muu käynti 3 viikon sisällä. Työllistymisen tukeminen etupainotteisesti.
Kotona asumisen tukeminen	Laadukas kotikuntoutus sekä riittävä sosiaalityöntekijän sekä mielenterveys- ja päihdetyöntekijän ohjaus.	Ryhmätoimintojen lisääminen ja kotikuntoutuksen tehostaminen.
Palveluiden yhdenvertaisuuden turvaaminen	Palvelut lähipalveluina	Mielenterveys- ja päihdepalveluja sekä Maskun että Mynämäen terveyskeskuksessa.

TALOUS		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Talouden ja toiminnan kannalta kestävät rakenteet	Oikea-aikainen ja tasalaatuinen hoito. Ostopalveluiden kriittinen tarkastelu ja hankkiminen mm. laituskuntoutus	TA22

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuoden 2022 aikana on tavoitteena kehittää ja yhdistää toimintoja maakunnallisesti siten, että ne tukevat hyvinvointialueelle siirtymistä vuonna 2023.

Ennaltaehkäisevät tukitoimet ja sosiaalihoitolaisten mukaiset palvelut aikuisille järjestetään aluejaon mukaan yleisessä sosiaalityössä sosiaalityöntekijöiden toimesta Maskun ja Nousiainen kuntien osalta Maskun kunnanvirastolla sijaitsevassa yksikössä ja Mynämäen kunnan osalta uuden terveyskeskuksen tiloissa. Organisaatiouudistuksen myötä aikuissosiaalityön resurssit vähenivät. Vuoden 2022 talousarviossa on varattu määrärahat 0,5 sosiaalityöntekijän palkkaamiseen aikuissosiaalityön palveluihin. Tällöin aikuissosiaalityötä tekee 2 sosiaalityöntekijää aiemman 1,5 sijaan. Tämän myötä aikuissosiaalityössä mahdollistuu aiempaa paremmin asiakkaiden tapaaminen sekä työpanoksen lisääminen taloussosiaalityöhön, jonka avulla pystytään vaikuttamaan asiakkaiden itsenäiseen selviytymiseen.

Vuonna 2020 tehdyssä suurten kuntien tutkimuksessa aikuissosiaalityön asiakkaista kävi ilmi, että suurimpana ongelmana ovat psyykkiset sairaudet (60%) ja päihteiden käytön ongelmat 35 %:lla asiakkaista. Merkittävä osa asiakkaista on työttömiä. Akseli kuntien aikuissosiaalityön asiakkailla em. tutkimusta enemmän eli noin 50 %:lla. Akseli kuntien nuorten asiakkaiden määrä on merkittävä sekä neuropsykiatriset haasteet näiden asiakkaiden kohdalla.

Työllisyyspalveluissa työskentelee 2 sosiaaliohjaajaa, joista toisen työpiste on Maskun kunnanvirastolla sijaitsevassa yksikössä ja toisen Mynämäen terveyskeskuksessa. Vuoden 2022 aikana työllisyyspalveluissa on tavoitteena lisätä yhteistyötä kuntien, TE-keskuksen ja Kelan kanssa. Työllisyyspalveluista osallistutaan läntisten kuntien TE-palvelut 2024 valmisteluverkostoon.

Sosiaalisessa kuntoutuksessa työskentelee 2 ohjaajaa. Vuoden 2022 painopisteenä on pyrkiä täysipainoisesti käynnistämään koronan vuoksi tauolle jääneet ryhmätoiminnot, joiden avulla kuntoutuksen piiriin saadaan useampia asiakkaita. Varsinais-Suomessa on käytössä valtakunnallinen Arkeen Voimaa-ryhmätoimintamalli, joka on otettu myös Akselissa käyttöön loppuvuodesta 2020. Toiminnan tavoitteena on kuntalaisten elämänhallinnan lisääminen ja hyvinvoinnin tukeminen ennen sosiaali- ja terveyspalveluiden tarpeen syntymistä. Toinen sosiaaliohjaajista toimii tämän ryhmätoiminnan vastuuhjaajana.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa työskentelee 3 psykiatrasta sairaanhoitajaa ja 1 päihdehoitaja sekä nimetty vastuulääkäri. Varsinais-Suomen järjestämissuunnitelman yhtenä tavoitteena on mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittäminen. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää ennalta ehkäisevään työhön ja arjen toimintakykyä tukeviin palveluihin. Mielenterveys- ja päihdepalveluja Akselin alueella järjestetään Maskun ja Mynämäen terveyskeskuksissa. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen ajanvarauksessa on siirrytty takaisinsoittojärjestelmään vuoden 2021 alussa, jolloin vapautui aikaa välittömään asiakastyöhön. Hoitoonpääsyn tavoitteena on asiakkaiden hoidon turvaaminen akuutissa tilanteessa 7 vuorokaudessa ja kiirettömässä asioissa 3 viikon sisällä. Erityisen tuen tarpeessa olevien henkilöiden (päihde- ja mielenterveysasiakkaat) asumispalveluiden tarve on kasvanut kunnissa, joka nostaa ostopalveluiden tarvetta ja kustannuksia.

Aikuissosiaalityön keskeisimmät tunnusluvut ovat ostopalveluiden käyttö, asiakasmäärät eri palveluissa, käyntihinta sekä suoritteet.

3.4 Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut

Tulosaluejohtaja Tuija Hassinen-Laine

Perusturvakuntayhtymä Akselissa on laadittu ikäpoliittinen ohjelma vuosille 2019-2021, yhtymähallitus on hyväksynyt ohjelman 19.6.2019. Ikäpoliittisen ohjelman lähtökohtana ovat kuntayhtymän alueen väestö palveluntarpeineen ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämiseen vaikuttavat strategiset linjaukset. Ikäpoliittisessa ohjelmassa on huomioitu FCG:n raportissa esitetyt kehittämisohdotukset ja toimenpidesuositukset ja osana sote- ja maakuntauudistuksen valmistelutyötä syntynyt Varsinais-Suomen ikäihmisten palveluiden yhteen sovitettu kokonaisuus, vaikka sitä ei ole virallisesti missään hyväksytty. Alueellisen järjestämissuunnitelman linjaukset on myös huomioitu. Ikäpoliittinen ohjelma tullaan päivittämään vuodelle 2022 kuntayhtymän syksyllä 2022 hyväksyttävien strategian ja palvelutasosuunnitelman mukaisesti. Ikääntyneiden palveluissa painopiste tulee olemaan ennaltaehkäisevissä palveluissa ja laitoshoidon vähentämisessä.

Kansalliset valtionavustushankkeet 1. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma ja 2. Sotepalvelujen rakenneuudistusta tukeva alueellinen valmistelu integroituvat osaksi Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman toimeenpanoa. Valtionavustuksilla toteutetaan osa järjestämissuunnitelman kehittämishankkeita. Perusturvakuntayhtymä Aksele on mukana hankkeissa. Rakenneuudistus/ Sote-valvontakeskushankkeessa vammaispalveluiden asiantuntija tulee kuntayhtymästä.

Tulosalueen virat ja toimet 31.12.

Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
avopalveluiden päällikkö	1	1	1	1
asumispalveluiden päällikkö	1	1	1	1
sairaanhoitaja	18,57	18,57	18,57	18,57
lähihoitaja	156	150	151	147 148
laitoshuoltaja	8,5	8,5	8	8
hoitoapulainen /hoiva-avustaja	6	5	4	6 4
päivätoiminnan ohjaaja	3	3	3	3
fysioterapeutti	3,6	3,6	3,6	3,6
yksikön vastaava	4	4	4	4
geronomi	1	1	1	1
vastaava sosiaalityöntekijä	0	0	1	1
sosiaalityöntekijä	2	2	1	1
sosiaali-ohjaaja	4	4	4	4
toimistosihteer	2	2	2	2
SAS-koordinaattori	1	1	1	1
kuntohoitaja	0,4	0,4	0,4	0,4
kuljettaja	1	1	1	1
vastaava ohjaaja	0	0	1	1
ohjaaja	7	7	6	8
avustaja	1,5	1,5	1,5	1
palvelualuejohtaja	0,5	0,5	1	1
Yhteensä	222,07	215,07	215,07	214,57

Tulosalueen määrärahat (ulkoiset toimintatuotot ja -menot)

400 Ikääntyneiden ja vamm. palvelut	TA2021	TA2022	Muutos %
Tuotot*	4 193 332	4 061 681	-3,1 %
Kulut*	-25 320 675	-26 178 868	3,4 %
Henkilöstömenot	-10 255 064	-10 471 071	2,1 %
Palvelujen ostot	-11 020 776	-11 544 096	4,7 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-493 435	-468 231	-5,1 %
Avustukset	-1 499 500	-1 681 500	12,1 %
Muut toimintakulut	-2 051 900	-2 013 970	-1,8 %
Poistot	-30 059	-14 370	-52,2 %
Netto (maksuosuus)	-21 127 343	-22 117 187	4,7 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyörytettäviä kustannuksia

Kommentit määrärahoihin

Sosiaali- ja terveydenhuollon 1.7.2021 muuttunut asiakasmaksulaki ja kuntayhtymän tekemät rakennemuutokset vähentävät tuloja n. 200 000 eurolla.

Omaishoidon tukien kysyntä on kasvanut ja kriteerit täyttäneitä hakijoita on aikaisempaa runsaammin. Alle 65-vuotiaiden omaishoidontukeen on varattu 60 000 € aikaisempaa enemmän ja yli 65-vuotiaille 120 000 € enemmän. Lisäksi omaishoidontuen sotuihin tarvitaan 50 000 € enemmän ja ympärivuorokautisesta hoidosta omaishoitoon siirtyneiden työntekijöiden palkkoihin n. 70 000 €. Koivikkokujalle on varattu palkkaroja 70 000 € 1,5 lisätyöntekijälle ostopalvelukustannusten vähentämiseksi. Sosiaalihuoltolain mukaisiin kuljetuspalveluihin on siirretty vammaispalveluista 50 000 €. Yhteensä kotona asumista tukeviin palveluihin varattu määräraha on kasvanut n. 500 000 €:lla.

Asumispalveluissa laitoshoidon on varattu n. 500 000 € vähemmän kuin aikaisemmin. Nämä kustannukset ovat siirtyneet asumispalveluihin. Oma tuotanto on asumispalveluissa vähentynyt ja ostopalveluita on lisätty (31.12.2020 ostopalveluissa oli 19 asiakasta, tällä hetkellä heitä on 35) Asumispalveluihin on varattu 1.1.2022 nousevan henkilöstömitoituksen takia palkkavarat neljälle uudelle työntekijälle; kahdelle lähihoitajalle ja kahdelle avustavalle työntekijälle 130 000 €. Tehostetun palveluasumisen palveluseteliin on varattu määrärahoja 100 000 €. Yhteensä asumispalveluihin varattu määräraha on kasvanut n. 270 000 eurolla.

Kehitysvammaisten palveluiden ostoihin on asiakkaiden lisääntymisen ja tarpeiden kasvamisen vuoksi varattu n. 200 000 € lisää rahaa.

3.4.1 Kotona asumista tukevat palvelut

Vastuuhenkilö: Avopalveluiden päällikkö Hanna Laine

Toiminta-ajatus

Kotona asumista tukevien palveluiden tavoitteena on tarjota ennaltaehkäisevässä vanhustyössä ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tukevia neuvontapalveluita, terveystarkastuksia, testauksia ja kotikäyntejä huomioiden erityisesti riskiryhmät. (Vanhuspalvelulaki 12 §, Hyvinvointia edistävät palvelut).

Kotihoidon toiminta sisältää kotipalvelun, kotisairaanhoidon ja tukipalvelut. Kotiin annettavia ja kotona asumista tukevia palveluita ovat ateria-, kylvytys-, vaatehuolto-, kuljetus- ja turvapuuhelinpalvelut sekä omaishoidon tukeminen. Painopisteenä on kotihoidon asiakkaiden toimintakyvyn säilyminen ja parantaminen niin, että ikäihmiset voivat asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

Kotona asumista tukeviin palveluihin kuuluvat myös Koivikkokujan toimintakeskus ja Tilhelän koululaisten yksikkö. Koivikkokujan toimintakeskus tarjoaa työ- ja päivätoimintaa erityistä tukea tarvitseville aikuisille henkilöille. Erityistä tukea tarvitseville koululaisille järjestetään aamu- ja iltapäivähoitoa Tilhelässä. Tavoitteena on kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja toimintakyvyn lisääminen luomalla palvelun käyttäjien kanssa mielekäs päivä.

Tavoitteet

ASIAKKAIDEN PALVELUT		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen valmistautuminen	Kotona asumista tukevien palveluiden kehittäminen sote-valmistautumisessa	Mahdollinen osallistuminen hyvinvointialueen sote-työryhmiin
Digitalisaatio ja sähköiset sekä etäpalvelut	Etäkäyntien toteuttaminen säännöllisen kh:n asiakkaille Rai-soft-mittarin käyttäminen palvelun- tarpeen arvioinnissa ja kotihoidossa	Lumo-kuvapuhelinkäyntimäärien seuranta, 2 % käynneistä etänä Vakiintunut käyttö ja tulosten hyödyntäminen asiakkaiden palveluiden toteuttamisessa
Yhteistyö muiden tahojen kanssa	Yhteistyö 3-sektorin ja vapaaehtoisjärjestöjen sekä yksityisten palveluntuottajien kanssa	Ainakin yksi Pilke-ryhmä käynnissä
Ennaltaehkäisevä työ	Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja terveydentilan selvittäminen Ikääntyneen väestön tarpeita vastaavien neuvontapalveluiden tarjoaminen Asiakkaiden toimintakyvyn ja sosiaalisen kanssakäymisen ylläpitämisen mahdollistaminen	Ikäkausitarkastusten- ja kartoitusten toteuttaminen * toimivatestit 90 % ikäluokasta, terveystarkastukset 90 % ikäluokasta, hyvinvointikysely 95 % ikäluokasta Varsinai-Suomen keskitetystä asiakasohjausnumerosta saa ohjausta- ja neuvontaa, Akselikuntien käyttäjien määrä kasvaa 30 %:lla Eri asiakasryhmien ryhmätoimintojen toteuttaminen
Kotona asumisen tukeminen	Asiakkaiden varhaisen kotiuttamisen mahdollistaminen Asiakkaiden toimintakyvyn ja sosiaalisen kanssakäymisen ylläpitämisen varmistaminen Palveluseteli kylvetyspalveluihin	Kotikuntoutustiimitoiminnan toteuttaminen ja asiakasmäärien sekä jakson jälkeisen sijoittumisen seuranta, yli 30 % selviää jatkossa ilman palveluita Kuntoutusohjelma ja -kuntouttava työote käytössä kotihoidon asiakkaiden hoitamisessa ja ryhmätoimintaan osallistumisen mahdollistaminen Pelkkiä kylvetyspalveluasiakkaita ei enää olisi kotihoidossa
Palveluiden	Kotihoidon ja omaishoidontuen kriteereiden säännöllinen päivittäminen	Vuosittain

yhdenvertaisuuden turvaaminen	Laadukkaiden asiakkaiden palveluntarpeisiin vastaavien palveluiden mahdollistaminen	Säännöllisten asiakastytytyväisyyskyselyiden toteuttaminen
-------------------------------	---	--

TALOUS		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Talouden ja toiminnan kannalta kestävät rakenteet	Kotihoidon epätarkoituksenmukaisten asiakkaiden vähentäminen	Rava 1-luokan asiakkaiden vähentäminen palvelutasorakenteesta, epätarkoituksenmukaisella hoitosijalla olevien asiakkaiden osuus alle 20 %
	Kotiin annettavien palveluiden järjestäminen taloudellisesti, laadukasti, tehokkaasti ja turvallisesti	mobiilitoiminnanohjausjärjestelmän toteumaprosenttien seuraaminen: Suunniteltu välitön työ 60% Toteutunut välitön työ 55%
	Ostopalveluiden vähentäminen omaa työtä lisäämällä Koivikkokujalla	2 asiakasta siirretään ostopalveluista omaan toimintakeskukseen
	Kotona asuvien 75 + vuotiaiden osuuden kasvattaminen	tavoitetaso 90 %

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vanhuspalvelulaki asettaa haasteita sekä ennaltaehkäisevän vanhustyön että kotihoidon kehittämiseksi. Suuri osa iäkkäistä ihmisistä ei tarvitse säännöllisiä palveluita. Monet sairaudet ja toimintakyvyn rajoitteet kuitenkin lisääntyvät iän myötä ja kaikkein vanhimpien ikäluokkien kasvu lisää palvelujen tarvetta. Hyvinvointia ja terveyttä edistävillä palveluilla voidaan lisätä toimintakykyisiä elinvuosia ja siirtää muiden palveluiden tarvetta elämän myöhempisiin vaiheisiin. Näin voidaan parantaa iäkkään ihmisen elämänlaatua ja samalla hillitä sosiaali- ja terveyspalvelujen menojen kasvua. Ympäri vuorokautisen hoidon paikkojen määrän vähentäminen lisää painetta palvelujen tarjoamiseen asiakkaan kotiin.

Kuntamaiseman kuntavertailussa ikäihmisten palveluiden analyysissä todetaan, että Akselin laitoshoidon keskipeittävyyden on vuonna 2018 ollut 4,1 %. Pidemmän aikavälin tavoitteeksi tulee asettaa pitkäaikaisen laitoshoidon lopettaminen pysyvänä hoitomuotona kokonaan. Samalla tehostetun palveluasumisen peittävyyden tulee pysyä korkeintaan 8 % tasolla. Jotta pitkäaikaista laitoshoidoa saadaan alennettua ja pitkällä aikavälillä siitä voidaan luopua kokonaan tulee kotihoidon panostusta lisätä. Kotihoitoon on saatu lisäpanostusta asumispalveluiden laitoshoidon vähentämällä.

Kotihoidon resursseja kohdennetaan oikein ja kevyen hoitoluokan asiakkaita pyritään auttamaan ensisijaisesti 3.sektorin ja yksityisten palveluntuottajien keinoin. Lisäksi kotihoidossa on siirretty koneelliseen lääkkeiden jakoon niiden asiakkaiden osalta jotka siihen soveltuvat. Lääkkeiden annosjakelun käyttöönotolla on vapautettu siihen kulunut työpanos hoitotyöhön. Kotihoidon tukipalveluista kauppalapalvelut on ulkoistettu hoidettavaksi kauppalapalveluna ja ateriapalvelu tuotetaan yksityisen palveluntuottajan toimesta.

Vuonna 2020 alkoi kotikuntoutustiimitoiminta. Kotikuntoutustiimin toiminnalla vaikutetaan asiakkaiden toimintakyvyn ylläpitämiseen varhaisessa vaiheessa, toiminta on lyhytaikaista, kotona tapahtuvaa kuntoutusta ja arviointia, joilla tuetaan kotona asumista. Kotikuntoutustiimin toiminnalla on vaikutusta myös osastohoidon tarpeen vähenemiseen.

Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden määrä kasvaa kotihoidossa, tämä lisää tarvetta päihde- ja mielenterveystyön osaamisen lisäämiseen kotihoidossa. Kotihoidon päihde- ja mielenterveysasiakkaiden hoito keskitetään kotihoidon päihde- ja mielenterveystiimin hoidettavaksi. Yhdessä Mynämäen seurakunnan kanssa käynnistetään Pilke-ryhmätoimintaa päihdeongelmista kärsiville ikääntyneille.

Omaishoidontuen toimintamallin kehittäminen on ajankohtaista. Omaishoitajien jaksamista pyritään tukemaan lisäämällä lyhytaikaishoitoa omaishoitajien lakisääteisten vapaiden ajaksi; kerho- ja päivätoimintana, vapaapäivien sijaistamisena kotiin sekä toimeksiantosopimuksina.

Akselikunnissa on käytössä ikäihmisten neuvonnan ja palveluohjauksen saralla Varsinais-Suomen yhteinen asiakasohjausnumero, jossa keskitetysti annetaan neuvontaa ja palveluohjausta. Tavoitteena on tukea ikääntyneen henkilön omia voimavaroja sekä havaita ajoissa mahdollisia hyvinvointia uhkaavia tekijöitä ja ohjata tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin. Toimintamalli on kehitetty KomPassi – Varsinais-Suomen keskitetty asiakas- ja palveluohjaushankkeessa (2016–2018). Kyseessä on erittäin tärkeä toimintamuoto siirryttäessä kohti hyvinvointialuetta. Kuntayhtymästä osallistumaan myös seudulliseen työryhmään, jossa kehitetään Varsinais-Suomeen yhteistä hyvinvointikyselylomaketta.

	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022
Netto-kustannukset						
kotihoito /asukas	€ 98,84 €	104,94 €	101,98 €	101,00 €	113,90 €	122,04 €
kotihoito €/75 + vuotiaat	1 188,36 €	1 265,35 €	1 190,00 €	1 131,6 €	1 276,16 €	1 302,61 €

3.4.2 Asumispalvelut

Vastuuhenkilö: Asumispalveluiden päällikkö Johanna Korpela

Toiminta-ajatus

Ympäri vuorokautisen hoidon tavoitteena on tarjota iäkkäälle henkilölle pitkäaikaista hoitoa ja huolenpitoa ensisijaisesti tehostetussa palveluasumisessa. Pitkäaikainen hoito ja huolenpito toteutetaan laitoshoidona vain, kun siihen on lääketieteelliset perusteet tai asiakasturvallisuuteen tai potilasturvallisuuteen liittyvät perusteet. (Vanhuspalvelulaki 14a§). Lisäksi tavoitteena on tarjota hoidon ja huolenpidon palveluja iäkkäille muistisairauksia sairastaville palveluasumisena.

Tavallisessa ja tehostetussa palveluasumisessa asukas asuu vuokra-asunnossa ja ostaa tarvitsemansa hoivan tukipalveluihin kuntayhtymältä sekä maksaa itse lääkkeensä. Tehostetun palveluasumisen yksiköissä on yövalvonta, ja niissä voidaan pääsääntöisesti hoitaa myös asukkaita, jotka tarvitsevat kahden työntekijän apua. Laitoshoidossa (Moisiokoti Tupala) hoidetaan puolestaan asukkaita, jotka tarvitsevat runsaasti ympärivuorokautista hoitoa. Laitoshoidon hoitomaksu määräytyy sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain perusteella ja sisältää asumisen, tukipalvelut ja hoivan lääkkeitä.

lääkään henkilön kotona asumista ja omaistaan kotona hoitavan jaksamista tuetaan lyhytaikaishoidon palveluilla. Lyhytaikaishoito toteutuu sekä palveluasumis-että laitoshoidon yksiköissä. Muistisairauksia sairastaville on erillinen lyhytaikaishoidon yksikkö Ruutontupa.

Tavoitteet

ASIAKKAIDEN PALVELUT		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen valmistautuminen	vanhuspalvelulain edellyttämän henkilöstömitoituksen huomioiminen	vuoden 2022 alusta palveluasumisen hoitajamitoitus 0,6 työntekijää asiakasta kohti
Digitalisaatio ja sähköiset sekä etäpalvelut	RAIsoft mittari lääketurvallisuuden parantaminen	RAIsoft-arviointiväline käytössä asumispalveluissa, kaikille asukkaalle (179) RAI-arviointi tehty, lukuunottamatta lyhytaikaishoidon asiakkaita koneellisen lääkkeenjaon pilotointi Lizeliuksen palvelukeskukseen
Yhteistyö muiden tahojen kanssa	omavalvontakäynnit omiin yksiköihin	Jokaiseen asumispalveluyksikköön tehty omavalvontakäynti vuoden 2022 aikana.
Kotona asumisen tukeminen	lyhytaikaishoitopaikkojen riittävä määrä	lyhytaikaishoitopaikkoja 13
Palveluiden yhdenvertaisuuden turvaaminen	yhdenmukainen palveluasumiseen hakeutuminen asiakaslähtöisen ja yksilöllisen hoivan kehittäminen ikääntyneiden asumispalveluyksiköissä sekä asukkaan osallisuuden lisääminen asukaslähtöisen ja laadukkaan palvelun mahdollistaminen	hakemuslomaketta käytetään järjestelmällisesti ja sen käyttöaste on 100% säännölliset tiimipalaverit käytössä asumispalveluyksiköissä (sairaanhoitajan vetämänä, joissa käsitellään asukkaan asioita yhdessä henkilöstön ja asukkaan kanssa) x1/kk asukasraadit neljä kertaa vuodessa (3kk:n välein) asiakastytytyväisyyskyselyn toteuttaminen vuosittain

TALOUS		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Talouden ja toiminnan kannalta kestävät rakenteet	Laitoshoidon paikkojen vähentäminen ja uuden tehostetun palveluasumisen perustaminen Nousiaisiiin	Laitoshoitopaikkoja 0
	Yli 75-vuotiaiden osuus ympärivuorokautisessa hoidossa alenee	8 %

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vanhuspalvelulaki edellyttää painopisteen muuttamista kohti kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä. Uusi laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2017:6) asettaa valtakunnalliset tavoitteet, joita kuntien on tavoitteita asetettaessa tarkasteltava suhteessa kunnan asukkaiden tarpeisiin. Vuonna 2020 uudistettu vanhuspalvelulaki asettaa ympärivuorokautiselle hoidolle lakisääteisen välittömän hoitotyön mitoituksen, 1.1.2022 alkaen se on 0,6 ja 1.4.2023 alkaen 0,7. Kuntayhtymässä ei tätä lakisääteistä velvoitetta pystytäkään toteuttamaan ilman henkilöstölisäyksiä. Vuodelle 2022 on esitetty 3 uuden lähihoitajan vakanssin perustamista.

Mäntykoti siirtyi Esperi Care Oy:lle 2.6.2016, jolloin kuntayhtymä sitoutui ostamaan Mäntykodissa tuolloin olleiden asukkaiden palvelut. Moisiokodin Alisten, Lepolan ja Ylisten asukkaiden palvelut on ulkoistettu vuoden

2020 ja 2021 aikana. Asukkaita sijoitettiin kuntayhtymän omien yksiköiden lisäksi ympäristökunnissa sijaitseviin ostopalveluyksiköihin. Tällä hetkellä Mäntykoti Esperissä asuu 15 asukasta. Asukasmäärän arvioidaan vähenevän vuoden 2022 loppuun mennessä 12 asukkaaseen.

Kuntayhtymä on mukana Turun vetämässä seudullisessa tehostetun palveluasumisen kilpailutuksessa. Ostopalveluihin on mahdollista vuonna 2022 käyttää tämän lisäksi palvelusetelijärjestelmää, jonka käyttöönotosta on päätetty yhtymähallituksessa 21.1.2021.

Vuonna 2022 ikääntyneiden asumispalveluissa hoidossa painotetaan edelleen ikäihmisen mielekkään ja sisällökkään elämän mahdollistamista. Asukkaiden toimintakykyä ylläpidetään voimavaralähtöisen toimintamallin (Kinestetiikka) avulla. Tavoitteena on tukea ikäihmistä perustoiminnoissaan yksilöllisesti (esim. liikkuminen, siirtymiset pyörätuoliin) siten, että hän kokee toimintansa mielekkäänä ja kykenee toimintakykynsä vajeista huolimatta osallistumaan aktiivisesti toimintoihinsa. Menetelmään perehdyttävä koulutus jatkuu yli palvelulinjojen vuonna 2022. Vuonna 2022 ikäihmisten ympärivuorokautisessa hoidossa on käytössä RAIsoft-toimintakykymittari. Vanhuspalvelulaki edellyttää, että RAI-mittaristo on käytössä kaikissa ikäihmisten palveluissa viimeistään 1.4.2023.

Valtakunnallisena tavoitteena on luopua kokonaan laitoshoidosta ikääntyneiden palveluissa. Kuntayhtymässä laitoshoidon on enää Tupalassa. Tavoitteena on, että Tupalan laitoshoidon paikat (24) muutetaan tehostetun palveluasumisen paikoiksi vuoden 2022 aikana, mikäli Nousiainen kunta rakentaa uuden tehostetun palveluasumisen yksikön käynnistettyjen suunnitelmien mukaisesti. Tällöin kuntayhtymässä ei ole enää laitoshoidon ja tehostetun palveluasumisen paikkoja on mahdollisuus lisätä.

Lizeliuskodin kiinteistön puutteellisten lääkejakotilojen vuoksi Lizeliuskodissa otetaan käyttöön lääkkeiden annosjakelupalvelu. Tämä lisää lääketurvallisuutta sekä tukee ikäihmisen saumatonta hoitoketjua hänen siirtyessään kotihoidon palveluiden piiristä, jossa jo koneellinen annosjakelu käytössä.

Kuntayhtymässä on aloitettu hyvinvointialueelle siistymiseen valmistautuminen mm. osallistamalla ympärivuorokautisen hoidon yhtenäisten kriteerien valmistelutyöhön.

	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Netto-kustannukset						
Pa/TPa € /asukas	269,67 €	263,46 €	300,6 €	366,05 €	342,50 €	371,32 €
Pa/TPA € /75+ vuotiaat	3 242,34 €	3 176,76 €	3 126,12 €	4 101,0 €	3 837,27 €	3 963,36 €
Netto-kustannukset						
Laitoshoido € /asukas	175,20 €	171,19 €	154,57 €	94,01 €	90,30 €	65,24 €
Laitoshoido € /75+ vuotiaat	2 106,55 €	2 064,16 €	1 803,51 €	1 053,3 €	1 011,96 €	696,39 €

3.4.3 Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto

Vastuuhenkilö: Palvelualuejohtaja Tuija Hassinen-Laine

Toiminta-ajatus

Vammaispalveluiden perustehtävänä on edistää ja ylläpitää yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen elämänhallintaa, sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia.

Tuloksikseen kuuluvat vammaispalveluin mukaiset etuudet ja palvelut sekä kehitysvammaisten erityishuoltolain mukaiset palvelut. Vammais- ja kehitysvammaispalvelut on tarkoitettu erityisesti vaikeavammaisille, joilla ei vamman tai pitkäaikaisen sairauden vuoksi löytynyt riittäviä palveluja peruspalveluista. Vammaispalvelut järjestetään työ- ja päivätoimintaa lukuunottamatta pääsääntöisesti ostopalveluina.

Tavoitteet

ASIAKKAIDEN PALVELUT		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen valmistautuminen	Ollaan aktiivisesti mukana maakuntahankkeissa ja edistetään sosiaalihuollon Kantaan liittymistä	Kantayhteensopivan tietojärjestelmään siirtyminen 2022 aikana
Digitalisaatio ja sähköiset sekä etäpalvelut	Sähköisten alustojen hyödyntäminen asiakastyössä ja etäpalaverien vakiinnuttaminen	SocFinder (asumispalvelun etsintätyökalu) käyttöön matkustus- ja aikaresurssien säästyminen
Yhteistyö muiden tahojen kanssa	Yhteistyön tiivistäminen PTKY Akselin kotihoidon kanssa	Oman työnä toteutetun kotihoidon lisääminen vammais- ja kehitysvammaisten asiakkaiden palveluissa, omaan kotihoitoon siirrettyjen ostopalveluasiakkaiden ja omaan kotihoitoon sijoittuneiden asiakkaiden yhteismäärä vuonna 2022
Ennaltaehkäisevä työ		
Kotona asumisen tukeminen	Sosiaalihuollon kuljetuspalvelun kehittäminen ja rajapinnan selkiyttäminen suhteessa vaikeavammaisten kuljetuspalveluun	Pitkällä aikavälillä sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluasiakkaiden lisääminen ja vaikeavammaisten kuljetuspalveluasiakkaiden vähentyminen, VPL:n mukaisten kuljetuspalveluiden kustannukset pysyvät ennallaan, SHL:n mukaisten kuljetuspalveluiden kustannukset nousevat 50 000 €
Palveluiden yhdenvertaisuuden turvaaminen	Palvelutarpeen arvioinnit tehdään viivytyksettä ja palvelut myönnetään oikea-aikaisesti Perusturvakuntayhtymä Akselin vammaispalveluohjeita noudattaen	Palvelusuunnitelmien päivitys vähintään 2v välein, hakemusten käsittelyyn otto vähintään 7 arkipäivässä ja palvelupäätösten teko vähintään 3kk sisällä. Sovelletaan Perusturvakuntayhtymä Akselin vammaispalveluohjetta

TALOUS		
Strateginen tavoite	Toiminnan kannalta keskeistä tavoitteeseen pääsemiseksi	Talousarvion tavoitetaso
Talouden ja toiminnan kannalta kestävät rakenteet	Oman palvelutuotannon hyödyntäminen ja kehittäminen asiakkaiden tarpeita vastaavaksi	Ostopalvelun vähentäminen

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Jäsenkunnat tilasivat FCG:ltä selvityksen mm. kuntayhtymä vammaispalveluiden toimivuudesta. Selvityksessä todettiin, että asiakassuunnitelmia tulee päivittää säännöllisesti, toiminnan seurannan menetelmiä parantaa, kustannustietoutta lisätä ja ohjeita ja säännöksiä päivittää ja napakoittaa sekä linjojen välistä yhteistyötä lisätä. Tämä kehitystyö jatkuu vuonna 2022.

Vammaispalvelut järjestetään edelleen koko alueen osalta yhdessä keskitetyssä yksikössä Maskun kunnanviraston kiinteistössä. Yhden sosiaaliohjaajan virka muutettiin sosiaalityöntekijän viraksi ja organisaatiouudistuksessa Koivikkokujan esimiehen virka muutettiin sosiaaliohjaajan viraksi. Näillä muutoksilla voidaan panostaa mm. asiakssuunnitelmien säännölliseen päivittämiseen.

Kehitysvammaisten pitkäaikaisen laitoshoidon tarve on loppunut ja palvelut on korvattu laadukkailla asumispalveluilla, KTO:n laitoshoidon tarve kuitenkin vaativien tutkimus- ja tilapäishoidon palvelujen järjestämiseksi.

Vammaispalvelujen kustannukset kokonaisuutena kohoavat edelleen asiakasmäärän ja monien eri vammaispalveluja (henkilökohtainen apu, vpl-kuljetuspalvelut, asunnon muutostyöt) ja paljon apua tarvitsevien asiakkaiden määrä ei merkittävästi muutu, mutta kustannusten nousuun vaikuttaa useimmiten, että yksittäisten asiakkaiden tuen tarve entisestään lisääntyy ja siirtyminen entistä tuetumpaan asumispalveluun on välttämätöntä.

VPL:n ja SHL:n mukaisten kuljetuspalvelujen kilpailutuksen myötä kuljetuspalveluiden kustannusten kasvu on hidastunut, vaikka asiakasmäärät ja myönnettyjen matkojen käytön määrät edelleen nousevat (poislukien pandemiaaika). Määrärahaa on voitu siirtää VPL:n mukaisista kuljetuspalveluista SHL:n mukaisiin kuljetuspalveluihin ja näin pyritään korjaamaan rakennetta kuntayhtymälle edullisemmaksi. Henkilökohtaisen avun kilpailutuksella pyritään samaten saamaan aikaan säästöjä, jotka ehkäisisivät kustannusten kasvua. Organisaatiouudistuksen myötä vammaispalveluiden ja kotihoidon yhteistyötä tiivistetään. Vammaisille suunnattuja kotihoidon ostopalveluita pyritään purkamaan ja siirtämään asiakkaita omien palveluiden piiriin, uusiin tarpeisiin pyritään vastaamaan ensisijaisesti oman kotihoidon palveluin.

Kuntayhtymä on mukana maakunnallisen valvontayksikön kehitystyössä; Akselista tulee vammaispalveluiden asiantuntijapanos kehitystyöhön.

Netto	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
VPL ja Keva						
€/asiakas	12 307 €	15 296 €	14 723 €	13 756 €	14 548 €	13 590 €
€/asukas	357 €	403 €	416 €	413 €	406 €	422 €
henkilökohtainen apu						
€/asiakas				9 894 €	9 164 €	8 915 €
€/asukas				65 €	60 €	61 €
VPL-kuljetuspalvelu						
€/asiakas				1 754 €	2 257 €	1 894 €
€/asukas				42 €	50 €	46 €

4 TULOSLASKELMA

TOIMINTATUOTOT

MYyntITUOTOT

MAKSUTUOTOT

TUET JA AVUSTUKSET

MUUT TOIMINTATUOTOT

TOIMINTATUOTOT

TOIMINTAKULUT

HENKILÖSTÖKULUT

PALKAT JA

HENKILÖS

PALVELUJEN OSTOT

AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT

AVUSTUKSET

MUUT TOIMINTAKULUT

TOIMINTAKULUT

TOIMINTAKATE

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

MUUT RAHOITUSTUOTOT

KORKOKULUT

MUUT RAHOITUSKULUT

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

VUOSIKATE

POISTOT JA ARVONALENTUMISET

SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

POISTOT JA ARVONALENTUMISET

SATUNNAISET ERÄT

SATUNNAISET KULUT

SATUNNAISET ERÄT

TILIKAUDEN TULOS

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ

KUSTANNUSLASKENNALLISET ERÄT

5 INVESTOINNIT

Tietokoneohjelmat	Yhteensä
VSSHMP Muse => neaLink	10 000 €
2M-IT	
Sähköinen ajanvaraus (AVPH)	10 000 €
<i>Sähköiset palvelut asiakastyöhön</i>	45 000 €
<i>Tiedon/muun rajapinnat</i>	20 000 €
Taloushallintoyksikön ohjelmat	20 000 €
LifeCare	
Pääjulkaisu 2021:	
LC Vuosijulkaisu 2021, erillinen YH päätös	330 000 €
Pro Consona/Omni 360	50 000 €
<i>Koulutukset</i>	10 000 €
Tietokoneohjelmat yhteensä	485 000 €
Tietokoneet, puhelimet, ICT-laitteet	30 000 €
Terveysthuollon laitteet ja kalusteet	10 000 €
Välinehuollon laitteet	10 000 €
Suun th laitteet	25 000 €
Kvarkki-kuvantamistutkimukset	10 000 €
Ikäihmistien laitteet ja kalusteet	15 000 €
Koneet ja kalusto yhteensä	70 000 €
	555 000 €

6 RAHOITUSOSA

TOIMINNAN RAHAVIRTA

VUOSIKATE

SATUNNAISET ERÄT

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

INVESTOINTIMENOT

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

LAINAKANNAN MUUTOKSET

LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS

MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET

VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS

SAAMISTEN MUUTOS

KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

RAHAVAROJEN MUUTOS

RAHAVARAT	31.12.	141 317
	1. 1.	0

7 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

Taulukossa on esitetty kuntayhtymän ulkoiset tuloarviot ja määrärahat. Luvuissa ei ole mukana kuntayhtymän hallinnon laskennalliset erät palvelulinjoille (yhteistoiminta, ICT-palvelut, palkkahallinto, kirjanpito ja toimistohenkilöstö) eikä palvelulinjojen sisäisiä vyörytyksiä. Tuloarvioissa ei ole mukana jäsenkunnilta perittäviä maksuosuuksia.

Tuloarviot	Sitovuus-taso	TA 2021	TA 2022	Muutos
100 Hallinto	B	2 662	2419	-9,1 %
200 Lasten, nuorten ja perh.palv.	B	350 324	479 893	37,0 %
300 Työikäisten palvelut	B	2 134 492	1 902 315	-10,9 %
400 Ikääntyneiden ja vamm.palv.	B	4 193 332	4 061 681	-3,1 %
Yhteensä		6 680 810	6 446 308	-3,5 %
Määrärahat		TA 2021	TA 2022	Muutos
100 Hallinto	B	-2 011 424	-2 172 040	5,1 %
200 Lasten, nuorten ja perh.palv.	B	-8 808 750	-9 357 673	6,2 %
300 Työikäisten palvelut	B	-13 481 777	-14 325 771	6,3 %
400 Ikääntyneiden ja vamm.palv.	B	-25 320 675	-26 178 868	3,4 %
Yhteensä		-49 622 626	-52 034 352	4,9 %

8 LIITTEET

Tulosyksiköiden ulkoiset toimintatuotot ja- menot.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palvelualue

2000 Perhepalvelut	TA2021	TA2022	Muutos %
Tuotot	25 724	158 593	516,52 %
Kulut	-1 858 983	-1 970 863	6,02 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-1 529 317	-1 646 043	7,63 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-178 796	-181 275	1,39 %
<i>Aineet, tavarat, tarvikkeet</i>	-54 500	-52 895	-2,94 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-96 370	-90 650	-5,94 %
Netto	-1 833 259	-1 812 270	-1,14 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyörytettäviä kustannuksia

2100 Yhteiset palvelut	TA2021	TA2022	Muutos %
Tuotot	0	0	
Kulut	0	-81 601	
<i>Henkilöstömenot</i>	0	-81 601	
<i>Palvelujen ostot</i>	0	0	
<i>Muut toimintakulut</i>	0	0	
Netto	0	-81 601	0

2600 Lapsiperheiden sosiaalipalvelut	TA2021	TA2022	Muutos %
Tuotot	324 600	321 300	-1,0 %
Kulut	-6 949 767	-7 305 209	5,1 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-1 301 456	-1 402 554	7,8 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-5 356 323	-5 701 600	6,4 %
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-22 512	-17 505	-22,2 %
<i>Avustukset</i>	-151 671	-109 800	-27,6 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-117 805	-73 750	-37,4 %
Netto	-6 625 167	-6 983 909	5,4 %

Luvut eivät sisällä sisäisiä vyörytettäviä kustannuksia

Työikäisten palveluiden palvelualue

3001 Yhteiset palvelut	TA2021	TA2022	Muutos %
Tuotot	29 192	31 715	8,6 %

Kulut	-390 557	-244 053	-37,5 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-232 073	-87 023	-62,5 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-91 684	-105 330	14,9 %
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-3 600	-4 500	2 5,0 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-63 200	-47 200	-25,3 %
<i>Poistot</i>	-8 000	-4 000	-50,00 %
Netto (maksuosuus)	-361 365	-212 338	-41,24 %

Luvut eivät sisällä sisäisiä vyörytettäviä kustannuksia

3110 Terveyspalvelut	TA2021	TA2022	Muutos %
Tuotot	1 948 700	1 740 400	-10,7 %
Kulut	-10 930 613	-11 630 983	6,4 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-6 643 673	-7 124 813	7,2 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-2 410 490	-2 475 790	2,7 %
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-1 206 500	-1 337 780	10,9 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-669 950	-692 600	3,4 %
Netto (maksuosuus)	-8 981 913	-9 890 583	10,12 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyörytettäviä kustannuksia

3210 Aikuissosiaalityön palvelut	TA2021	TA2022	Muutos %
Tuotot	156 600	130 200	-16,9 %
Kulut	-2 160 607	-2 450 735	13,4 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-553 102	-625 190	13,0 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-1 442 052	-1 575 000	9,2 %
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-31 778	-58 935	85,5 %
<i>Avustukset</i>	-76 100	-136 300	79,1 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-57 575	-54 810	-4,8 %
Netto	-2 004 007	-2 320 535	15,8 %

Luvut eivät sisällä sisäisiä vyörytettäviä kustannuksia

Ikääntyneiden ja vammaisten palveluiden palvelualue

4001 Yhteiset palvelut	TA2021	TA2022	Muutos %
Tuotot	42 332	43 781	3,4 %
Kulut	-146 486	-185 749	26,8 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-61 837	-39 925	-35,4 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-130 455	-132 241	1,4 %
<i>Aineet, tavarat, tarvikkeet</i>	-720	-963	33,8 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-15 150	-12 620	-16,7 %
Netto	-104 154	-141 968	36,3 %

Luvut eivät sisällä sisäisiä vyörytettäviä kustannuksia

Muutos

4200 Kotona asumista tukevat palvelut	TA2021	TA2022	%
Tuotot	822 500	920 000	11,9 %
Kulut	-5 717 488	-6 298 041	10,2 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-2 940 538	-3 289 441	11,9 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-1 157 650	-1 186 750	2,5 %
<i>Aineet, tavarat, tarvikkeet</i>	-121 500	-138 650	14,1 %
<i>Avustukset</i>	-1 300 000	-1 480 000	13,8 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-197 800	-203 200	2,7 %
Netto	-4 894 988	-5 378 041	9,9 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyörytettäviä kustannuksia

4300 Asumispalvelut	TA2021	TA2022	Muutos %
Tuotot	3 106 900	2 951 000	-5,0 %
Kulut	-12 049 508	-12 206 760	1,3 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-7 076 769	-6 901 250	-2,5 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-2 933 224	-3 397 742	15,8 %
<i>Aineet, tavarat, tarvikkeet</i>	-370 015	-327 268	-11,6 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-1 669 500	-1 580 500	-5,3 %
<i>Poistot</i>	-30 059	-14 370	-52,2 %
Netto	-8 942 608	-9 255 760	3,5 %

Luvut eivät sisällä hallinnon vyörytettäviä kustannuksia

4600 Vammaispalvelut ja kehitysvamm	TA2021	TA2022	Muutos %
Tuotot	221 600	146 900	-33,7 %
Kulut	-7 407 193	-7 488 318	1,1 %
<i>Henkilöstömenot</i>	-237 596	-240 455	1,2 %
<i>Palvelujen ostot</i>	-6 799 447	-6 827 363	0,4 %
<i>Aineet, tavarat, tarvikkeet</i>	-1 200	-1 350	12,5 %
<i>Avustukset</i>	-199 500	-201 500	1,0 %
<i>Muut toimintakulut</i>	-169 450	-217 650	28,4 %
Netto	-7 185 593	-7 341 418	2,2 %

Luvut eivät sisällä sisäisiä vyörytettäviä kustannuksia

9 TALOUSARVIO 2022 TAULUKKOLIITE